

beretning 2008
Lilleskolerne
en sammenslutning af frie grundskoler

Indhold

Lilleskoler 2008

02	02	Indholdsfortegnelse
03	03	Medlemsskolerne
04	04	Velkommen til Lilleskolerne
06	06	Dagsorden for Repræsentantskabsmøde 2008
08	08	Bestyrelsens beretning 2008: Undervisningsfrihed – muligheder og vilkår
30	30	Bestyrelsen og sekretariat
32	32	Organisationsdiagrammer og forkortelser
34	34	Tilbud og service
46	46	Tal om lilleskolerne
48	48	Årsregnskab for Lilleskolerne
50	50	Lilleskolernes Profil
52	52	Skolernes årsregnskaber 2006
54	54	Tendenser - undervisningsudgifter og indtægter Medlemsfortegnelse

Beretning

26. februar 2008
ISSN 1604-5157

Ny Kongensgade 10, 1.
1472 København K
Tlf. 3330 7920
Fax 7020 2643
www.lilleskolerne.dk
post@lilleskolerne.dk

Udgivet af:

Lilleskolerne – en sammenslutning
af frie grundskoler

Redaktion og tilrettelæggelse:

Peter Højgaard Pedersen
Jeanette Ebenhardt Veggerby
Redaktionen er afsluttet 26. februar 2008.

Design og layout:

Kasper Lorentzen
Anne Yoon Nielsen

Foto:

Thomas Lillevang
Linus Pil Lorentzen

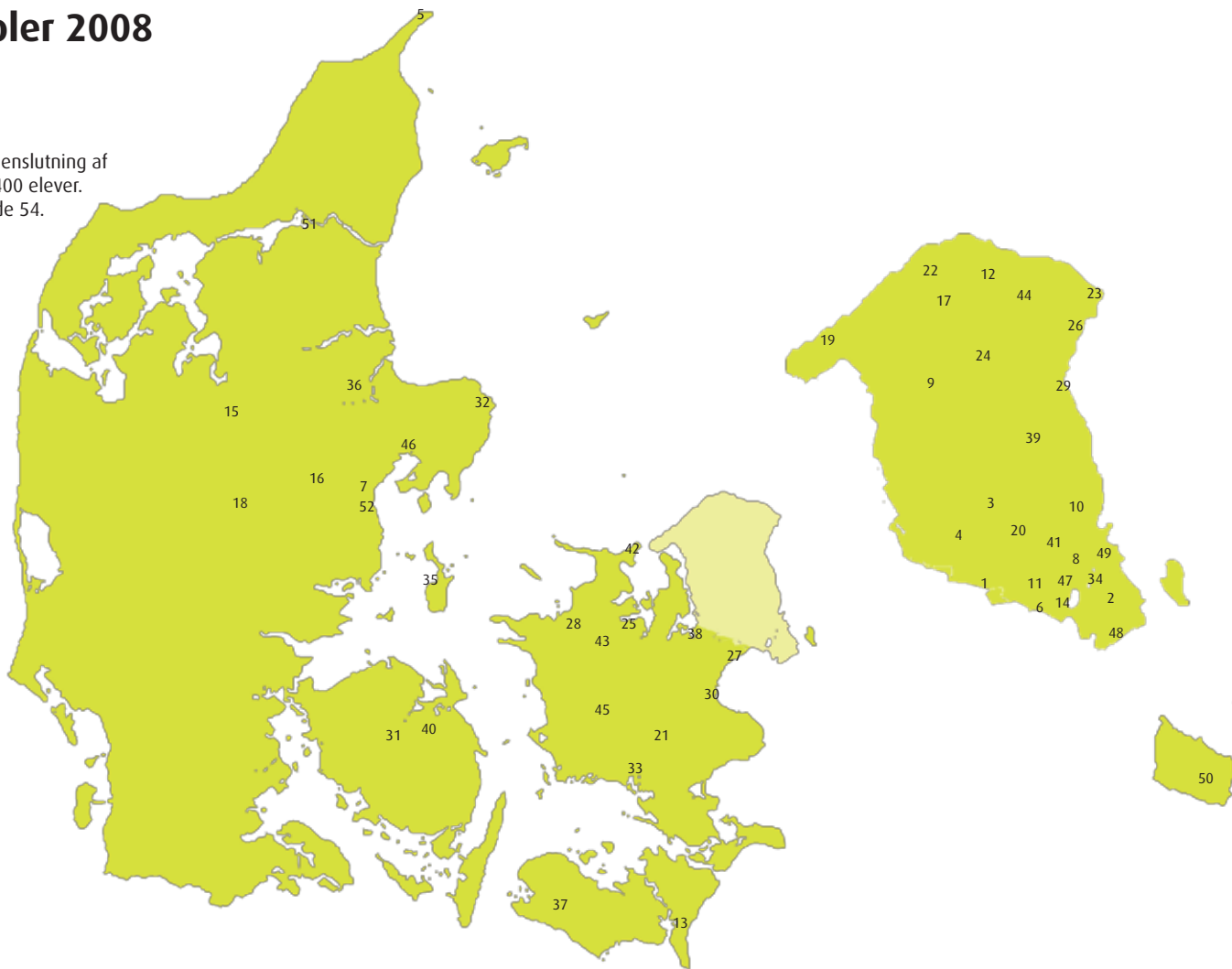
Oplag: 2400

Tryk: Als Offset ApS
ISO 14001 miljøcertificeret

Medlemsskoler 2008

Lilleskolerne, er en sammenslutning af 52 frie skoler med i alt 7400 elever. Se skolefortegnelse på side 54.

Velkommen til Lilleskolerne

Når man vil noget helt bestemt, må man gøre en indsats for at realisere sine drømme. Når det gælder børneskolen handler det om tre ting:

- At være dygtige til at bruge de muligheder vi har.
- At kæmpe for undervisningsfrihed og skolefrihed i bredeste forstand.
- At arbejde for gode rammer og rimelige økonomiske vilkår for de frie skoler.

For at blive stærkere på disse felter fandt nogle pædagogisk progressive lilleskolefolk sammen allerede i 1960'erne og 1970'erne og lagde kimen til det, der i dag er kendt som Lilleskolerne - en fuldgældig skoleforening med 52 medlemsskoler, fordelt over det ganske land, hvor flere end 7400 elever hver dag møder ind i en skole, der vil noget med undervisning, læring og dannelse.

52 skoler under samme lovgivning, samme overenskomst, i samme forening, men dog meget forskellige, hver med sin unikke skolekultur, sine traditioner, sine satsninger og sine visioner for fremtiden. Men også 52 skoler der i foreningssamarbejdet har en fælles klangbund og som, når man ser grundigt efter, har en række karakteristika fælles.

Vi har dannet en skoleforening for, at vi hver især som skole kan få service i form af nyheder, rådgivning, kurser og så videre. Dertil kommer en ambition om at have politisk indflydelse på de vilkår skolerne fungerer under. Men allervigtigst er måske, at vi i foreningen har et fællesskab, hvor vi kan mødes, udveksle erfaringer, dygtiggøre os, danne netværker og aftale samarbejde – alt sammen med henblik på at kunne realisere sin egen drøm om verdens bedste skole!

Der er nok at tage fat på – lad mig i flæng nævne nogle brændende udfordringer:

- Hvordan får vi økonomien til at hænge sammen, når lønninger stiger med 4,3%, mens statstilskuddet kun stiger med 2,9%?
- Skolerne er under pres for at forøge elevtallet for at få økonomi til at løse opgaverne – det stiller krav til visioner, planlægning og skolens beredskab til at møde uforudsete forhindringer og løse de kendte forhindringer
- Bestyrelsesarbejdet skal være vedkommende, givende og engagerende, så skolerne får dygtige bestyrelser, der bliver værdifulde partnere for medarbejderne
- Vi skal inspirere til netværk, projektfællesskaber og andre former for samarbejde mellem skoler
- Ledelsesudvikling og kompetenceudvikling for alle medarbejdere skal fastholdes som en vigtig nøgle til succes
- Vi skal møde krav om målbeskrivelser, evalueringer og andre former for dokumentation uden at lade os standardisere, men tværtimod formå at holde fast i værdierne og målene

Spændende udfordringer! Jeg er overbevist om, at vore medlemsskoler er godt rustet til at klare fremtiden. For det første er der gejst og vilje til, at lilleskolen også fremover skal være en spændende skole med høj trivsel. For det andet har lilleskolerne stærkt og overbevisende bevist, at de kan stå distancen og klare nye økonomiske vilkår, nye overenskomster, obligatoriske prøver, skærpet tilsyn og så videre og så videre.

I foreningen gør vi status én gang om året – dels med denne årsberetning, hvor du kan få et indblik i, hvad Lilleskolerne mener og arbejder med, dels på Repræsentantskabsmødet 11. april, hvor medlemsskolernes repræsentanter både ser efter, om foreningens satser rigtigt og diskuterer, hvor vi skal sætte ind og gøre det endnu bedre fremover.

**Torben Berg
formand**

Repræsentantskab 2008

Ordinært repræsentantskabsmøde
11. april 2008 på Kobæk Strand
Konferencecenter

Dagsorden:

1. Valg af ordstyrer og referent
2. Beretning fra bestyrelse og udvalg
Formanden aflægger bestyrelsens mundtlige beretning. Den skriftlige beretning findes på side 9.
3. Regnskab for 2007 forelægges til godkendelse.
Regnskab 2007 findes på side 48.
(Mere deltaljeret regnskab fremsendes til deltagerne og medlemsskolerne).
4. Budget for indeværende (2008) og kommende regnskabsår (2009), samt forslag til kontingent for 2009 fremlægges til godkendelse.
Budget fremsendes til deltagerne og medlemsskolerne.

Bestyrelsen foreslår, at kontingentet for 2009 fastsættes til:
Grundbeløb pr. skole 3.000 kr.
(+ 500 i forhold til 2008 og 2007)
Elevtakst for de første 200 elever 270 kr.
(+ 5 kr. i forhold til 2008 og 2007)
Elevtakst for efterfølgende elever 125 kr. (uændret)
5. Behandling af indkomne forslag.
Forslag til vedtægtsændringer fra bestyrelsen.
Forslaget fremsendes til deltagerne og medlemsskolerne).
6. Valg af bestyrelse og revisor.

a) Bestyrelsen.
Der skal vælges 3 bestyrelsesmedlemmer.
Der vælges desuden 2 suppleanter.

b) Revisor.
Bestyrelsen foreslår genvalg af Deloitte.
7. Eventuelt.

Medlemsskolerne og deltagerne i repræsentantskabets møde vil modtage nærmere information om dagsordnens punkter, herunder årsregnskab 2007, bestyrelsens forslag til budget og kontingent, forslag til vedtægtsændringer samt opstillede kandidater til bestyrelsen.

Undervisningsfrihed – muligheder og vilkår

Vi insisterer på lilleskolernes ret til at være frie og forskellige. Vore medlemsskoler er kendetegnet ved, at de vil noget med undervisningsfriheden. Som skoleforening arbejder vi for, at frie grundskoler har reel mulighed for at være frie og forskellige fra folkeskolen.

De politiske tendenser – nationalt såvel som internationalt – udfordrer de frie grundskolers muligheder for at være netop frie og forskellige. Det er ikke nok at være et skoletilbud, som frit kan søges. Afgørende er det at fastholde friheden til at bestemme, hvordan der undervises, hvad der undervises i, hvem der skal varetage undervisningen, hvilke elever der optages på skolen og hvorledes skolens daglige drift og hele organisation tilrettelægges.

Spørger man politikerne om den frihed er sikret i loven, vil svaret næsten altid være et rungede ja

– men i realiteten er det et betinget ja. Der følger nemlig så mange regler og krav med de statslige bevillinger, at det kan være svært at se, hvor friheden er. Det er et af de dilemmaer, vi ofte møder i bestyrelsens arbejde, og som derfor præger denne beretning, hvor vi vil beskæftige os med bestyrelsens politiske analyser af de udfordringer, der har været centrale i det forgangne års arbejde med lovforslag, samarbejdet med andre foreninger, sammenslutningens kurser og informationsvirksomhed.

Vi befinder os i en brydningstid, hvor der hele tiden sker nyt – derfor er udviklingstendenserne og holdningerne bag bestyrelsens arbejde mere interessante end en gennemgang af nogle af årets store sager. Sammenslutningens arbejde med lovforslag og andre spørgsmål vil i øvrigt også være skolerne bekendt fra vore informationsbreve.

Sammenhold og samarbejde giver styrke

Lilleskolerne er en suveræn forening med egen politik og eget sekretariat. I Frie Grundskolers Fællesråd arbejder vi sammen med fem andre suveræne skoleforeninger med henblik på, at de frie skoler kan opnå politisk indflydelse for at fastholde undervisningsfriheden og fremme gode økonomiske og lovgivningsmæssige vilkår for skolerne. Når suveræne politiske foreninger arbejder sammen ligger det i sagens natur, at de forbeholder sig deres stillingtagen, indtil en aftale er indgået og naturligvis ikke giver afkald på at træffe egne selvstændige beslutninger. Alligevel er det vigtigt, at de frie skoler står sammen. Her har vi endnu et dilemma.

Ideen bag en skoleforening som *Lilleskolerne* er at give medlemsskolerne den bedst mulige service og sikre medlemmerne optimal politisk indflydelse til gavn for den enkelte skoles undervisningsfrihed. Derfor beskæftiger *Lilleskolernes* bestyrelse sig hele tiden med, hvad vi kan opnå i samarbejde med andre skoleforeninger.

Udfordringen er, at samarbejdet karakteriseres af det højeste ambitionsniveau. Samarbejdet skal præges af dynamisk organisationstænkning og i praksis tilrettelægges således, at mangfoldigheden fremmes og skolerne egenart – hver enkelt skole såvel som grupper af skoler med kulturfællesskaber – aktivt støttes og plejes. Det nytter ikke, at vi sælger ud af foreningens politiske frihed for at blive stor og stærkere, hvis vi samtidigt giver køb på forskelligheden og medlemsskolernes mulighed for fællesskaber, erfaringsudveksling og gensidig inspiration.

Lilleskolernes bestyrelse er overbevist om, at der er en klar sammenhæng mellem en forenings politiske indflydelse og størrelsen af foreningen. Derfor er det *Lilleskolernes* erklærede mål, at vi ønsker et tættere og mere effektivt samarbejde mellem alle foreninger indenfor den frie skole. Det kræver, at den enkelte forening afgiver suveræniteten – ja i sidste ende måske nedlægger sig selv. Denne konsekvens er bestyrelsen

klar til at overveje, fordi sammenhold og samarbejde er den stærkeste måde de frie grundskolers politiske interesser, som først og fremmest handler om undervisningsfrihed, kan varetages på.

Lilleskolernes serviceydelser - information, kurser, rådgivning etc. - fylder meget i foreningens virksomhed; det er det der virkelig betyder noget for skolerne i hverdagen. Vi har et bredt og godt tilbud af en kvalitet vi kan være bekendt. Bestyrelsen forudser, at der fremover vil blive krævet endnu mere; og vi ønsker en høj standard. Det er ressourcekrævende. Derfor er det *Lilleskolernes* erklærede mål, at de eksisterende kræfter i alle skoleforeninger bringes til at samarbejde effektivt og rationelt om produktionen af serviceydelser. Det kræver afgivelse af suveræniteten.

Denne vision meldte vi ud i beretningen sidste år. Vi gentager den i år – fordi den er rigtig og på sigt den mest værdiskabende strategi for medlemsskolerne.

Frie grundskoler Skoleforeningerne medlemsskoler og elevtal

Forening	skoler		elevtal	
	antal	andel	antal	andel
Danmarks Privatskoleforening	100	20%	34.985	37%
Lilleskolerne	52	11%	7.432	8%
DSSV	15	3%	1.230	1%
Private Gymnasier, grundskoler	13	3%	6.541	7%
Kristne Friskoler	37	8%	5.989	7%
Katolske Skoler	21	4%	7.631	8%
Dansk Friskoleforening	249	51%	30.345	32%
I alt:	487	100%	94.153	100%
Efterskoler	259		26.114	

Ane Sandager,
bestyrelsesformand,
Ørestad Friskole,
Bestyrelsesposten nr. 3,
6. nov. 2007

”Det er vores gæt, at det er vigtigt for skolens fremtidige eksistens, at alle omkring skolen har den samme holdning til det gode skoleliv, og har den holdning helt ned i maven. Den holdning kommer ikke med regler og beslutninger, men med dialog”

Søren Hansen,
skoleleder,
Den Lille Skole,
Bestyrelsesposten nr. 1,
4. sep. 2007

”Men måske er det bestyrelsens vigtigste rolle i disse år med standardiseringer og centraliseringer at politisere skolen. Dvs. at have holdninger til det at lave skole og at melde disse ud, at udvikle den enkelte skoles særpræg og profil i dialog, så både forældre og ansatte kan forstå det”.

Ane Sandager,
bestyrelsesformand,
Ørestad Friskole,
Bestyrelsesposten nr. 3,
6. nov. 2007

”...selvfølgelig skal vi træffe beslutninger – men hvor kan de beslutninger dog være vanskelige. Og selvfølgelig skal beslutninger bære skolen ind i fremtiden, men hvor er det lige den ligger henne?”

Inger Kvist, skoleleder
Lilleskolen i Odense,
Bestyrelsesposten, nr. 2,
2. okt. 2007

”Vi bliver aldrig færdige. Forandringerne hører aldrig op. Der fødes stadig nye børn”

Trange kår for visioner?

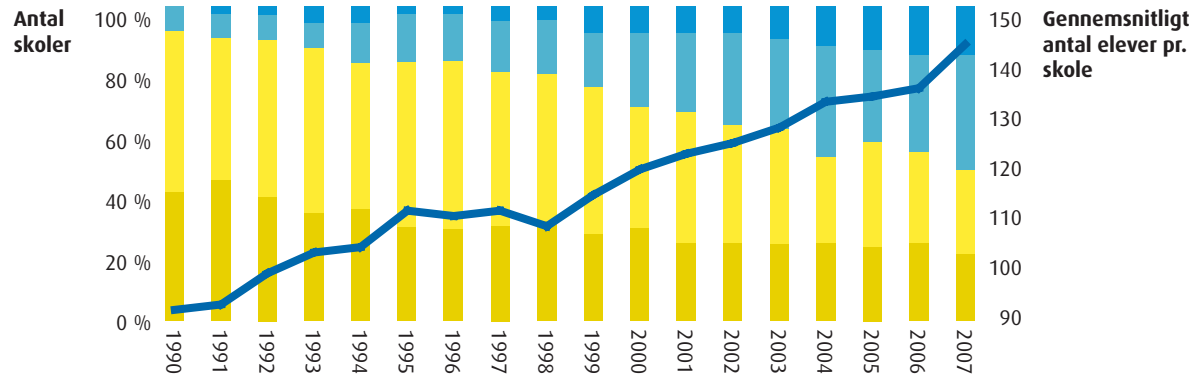
Lilleskolerne står ikke alene med visionen – det fornemmer vi tydeligt, når vi møder skole- og organisationsfolk fra andre skoleforeninger. Men igen står vi med et dilemma. Når vi går fra gruppedrøftelserne og de uformelle samtaler til det officielle møderum, så er det slut med interessen for den store vision. Visionerne er der; men vi er bekymret for om, der er vilje til at flytte sig.

Bestyrelsen må konstatere, at vi i det seneste år ikke har kunnet spore en reel interesse hos vore kollegaforeninger for at udvikle det nuværende samarbejde. I Frie Grundskolers Fællesråd vil nogle foreninger mere og længere frem end andre – men ikke nok til at det flytter sig. Alligevel holder *Lilleskol-*

Medlemsskoler - størrelse og elevtal

- Skoler med 0-74 elever
- Skoler med 75-149 elever
- Skoler med 150-199 elever
- Skoler med over 200
- Antal elever pr. skole i gennemsnit

ernes bestyrelse fast i visionen om en fælles stærk (paraply-)forening.

I øjeblikket ser det ikke lyst ud. Mindst 3 aktører gør krav på at være talerør for de frie skoler: Frie Grundskolers Fællesråd insisterer på at være alle frie grundskolers troværdige organisation, Dansk Friskoleforening agerer som alle fri(e)skolers sande repræsentant og Frie Skolers Lærerforening har en erklæret ambition om at være de frie skolers væsentligste talerør. Situationen er absurd, når al tilgængelig viden om organisationsforhold og politisk indflydelse peger på, at én fælles stemme – og organisation – er den stærkeste måde at varetage små enheders interesser på. Vi taler trods alt kun om ca. 500 grundskol-

er og ca. 230 efterskoler med omkring 15.000 ansatte – det er faktisk ikke særlig stort set i forhold til andre ”brancher”, der søger indflydelse. Denne viden blev blandt andet præsenteret på et møde i maj måned 2007 for medlemmerne af bestyrelserne i samtlige skoleforeninger i Frie Grundskolers Fællesråd.

Det er påtrængende at opbygge styrke med hensyn til skolernes undervisning, ledelse, økonomi og overenskomstforhold. På lønmodtagersiden ser vi fusioner, og vi står overfor stadigt større og mere slagkraftige modspillere. På arbejdsgiversiden står vi overfor stigende kompleksitet og krav om service, forandringer og effektiviseringer, som på lidt længere sigt kan blive en for stor mundfuld for mindre ak-

tører, som fx *Lilleskolerne* og de andre skoleforeninger.

I bestyrelsen er vi på det rene med, at sådanne organisatoriske og politiske overvejelser ikke fylder meget i medlemsskolernes hverdag. Men som bestyrelse er vi naturligvis forpligtet til at redegøre for de udfordringer vi ser foran os; og disse organisatoriske forhold er en meget stor udfordring, når det handler om at fastholde *Lilleskolernes* to kerneområder: Serviceydelse og et levede og aktivt forum for fællesskaber af skolekulturer.

Bestyrelsesmedlem på en lilleskole – frivilligt ledelsesarbejde

Medlemmerne af skolernes bestyrelser gør et stort arbejde uden betaling. Skolens bestyrelse har ansvar for skolens virksomhed og er valgt til at varetage skolens tarv. Bestyrelsesmedlemmerne bidrager til skolens ledelse og spiller derved en vigtig rolle for hele skolens virke og kultur. Men bestyrelsen er baseret på frivilligt arbejde, og bestyrelsesformanden har en særlig udfordring som leder af dette frivillige ledelsesarbejde.

Frivilligt ledelsesarbejde adskiller sig fra det ledelsesarbejde, som skolelederen er ansat til at udføre mod betaling. Opgaven er at forene den valgte ledelses frivillige bestyrelsesarbejde og den ansatte skoleledelses arbejde i et konstruktivt samarbejde. Dialogen og samarbejdets kunst er afgørende vigtige værktøjer.

Rekruttering af bestyrelsesmedlemmer kan volde vanskeligheder. En særlig udfordring består i at tilrettelægge bestyrelsesarbejdet på en sådan måde, at det bliver interessant, givende, meningsfuldt og

overkommeligt at være bestyrelsesmedlem. Det handler om prioritering af opgaverne, hvor omfattende man lader opgaverne vokse sig og hvordan arbejdet tilrettelægges henover året.

Lilleskolerne bestræber sig på at understøtte bestyrelsesarbejdet på skolerne bl.a. ved, at vi i 2007 genoptog Regionsmøderne for bestyrelsesmedlemmer og skoleledere, dels ved at vi i august 2007 påbegyndte udsendelse af et månedligt digitalt nyhedsbrev, Bestyrelsesposten, til bestyrelsesmedlemmer, og dels ved at målrette indholdet af bestyrelsestræffet til at kvalificere bestyrelsens og den daglige skoleledelses samarbejde om fremadrettede initiativer og strategier.

Alligevel trænger et par spørgsmål sig på: Skal skolerne have mulighed for at honorere bestyrelsesmedlemmer? - Hvordan kan et løft af bestyrelsesarbejdet udvikles og forenes med frivillighedsprincippet, som er et lovgivningsmæssigt vilkår og uden at give køb på friheden?

565 kursister på 14 kurser og møder

Kursusnavn	Antal deltagere	Fra antal skoler
Ledermøde	28	22
Møde for tilsynsførende m.fl.	47	25
Ledermøde	23	18
Bestyrelsestræf & Repræsentantskab	82	29
Lilleskolelærertræf 2007	43	17
Ledermøde	27	22
Intro for bestyrelsesmedl., Jylland	15	7
Intro for bestyrelsesmedl., Sjælland	31	15
Ledertræf 2007, 3 dage	56	36
Ledermøde	29	38
Regionsmøde	18	4
Regionsmøde	51	13
Specialundervisningstræf 2007	51	25
Ledermøde	64	36
I alt: 14	565	

Henrik Andersen og René Henriksen, skoleledelsen på Byens Skole, Bestyrelsesposten, nr. 7, 5. feb. 2008

“Bestyrelsen og skolens daglige ledelse skal turde placere sig centralt i organisationen, og basere sin ledelse på personlig tillid og autonomi til decentrale enheder”

Per Kristensen, formand for FGF, Bestyrelsesposten, nr. 1, 4. sep. 2007

“Der er mange unødvendige detaljer i lønreglerne. Normalt ‘koster’ det at fjerne en detalje. Og det er den praksis, der er skyld i, at jeg ikke bare kan love få og enkle regler. Vi så helst alle lønregler kunne stå på et enkelt A-4 ark.”

Inger Kvist, skoleleder Lilleskolen i Odense, Bestyrelsesposten, nr. 2, 2. okt. 2007

“Kunne man bare få fred og ro til at lave skole, ville det helt sikkert være meget bedre. Men den går ikke. Skolen er under konstant påvirkning, udefra såvel som indefra. Det må bestyrelsen forholde sig aktivt til – gerne proaktivt”

Ledelse – nye opgaver

De egenskaber og kompetencer, der efterspørges hos skolelederne ændrer sig over tid, men det sker langsomt – læs blot stillingsannoncerne. Begreberne skifter; men indholdet er det samme: Lederne skal være superdygtige til organisering, tilpasning og udvikling af driften, de skal være troværdige og kompetente i forhold til skolens værdigrundlag og faglighed, de skal være synlige og velformulerede; og så skal lederne naturligvis være fremsynede og evne at skabe værdi og sammenhæng for medarbejdere, elever og forældre, fra ord til praksis helt ned i den mindste detalje, herunder håndtere den modsætnings- og dilemmafyldte virkelighed, skolen lever og ånder i.

Lilleskolerne har arbejdet målrettet med ledelse i flere år. Ledertræffet i september og de 4-5 årlige ledermøder er det dynamiske omdrejningspunkt for vores bestræbelse på at støtte udviklingen af visionært og dygtigt ledelsesarbejde på skolerne.

Nogle nye udfordringer tegner sig; forventninger, vilkår og handlemuligheder for ledelse er under forandring. Lad os fremhæve fire forhold:

Skolerne er gennemsnitligt blevet væsentligt større, og denne vækst ser ud til at fortsætte. Det er for eksempel blevet helt almindeligt, at en lilleskoleleder er blevet leder af en virksomhed, der

har så mange medarbejdere, at det er nødvendigt at have forskellige former for mellemledere. Ledelsen får hermed nye vilkår, opgaver og muligheder.

Værdi- og kulturkampen om skolen føres ikke længere kun om skolen som en samfundsmæssig, kulturbærende institution og om bevillingerne fra stat og kommune. Værdi- og kulturkampen er tilige blevet en faktor indenfor alle praksisområder i skolen lige fra bestyrelsesbordet til undervisningssituationen, skolens fysiske rammer, personalepolitikken, hjemmesider, tilsyn etc.. Det betyder på den ene side, at skolen mødes med nye forventninger og spørgsmål fra forældre, børn og medarbejdere; men det indebærer også en enestående mulighed for at spille skolen på banen som en værdibaseret skolekultur med en holdningsbåret praksis i undervisning, samarbejde, samvær og problemløsning. Ikke nogen let ledelsesopgave – og helt umulig hvis man står helt alene med den som leder. Vigtigheden af samspillet mellem skoleleder, bestyrelse, viceskoleleder og medarbejdere intensiveres.

Kompleksiteten øges. På den ene side betyder det, at løsninger skal designes og gennemføres lokalt helt ned på individniveau – folkeskolens elevplaner kan tages som et udtryk for denne trend. Det

indebærer, at det bliver sværere og sværere at købe standardløsninger ude i byen, fx når det drejer sig om lokalløn, arbejdstidsaftaler, undervisningsplaner og personalepolitik. På den anden side indebærer dette vilkår, at der stilles så store krav om kompetence og kapacitet, at skolen dels må skaffe flere skuldre til at løfte opgaverne, dels må styrke sit beredskab til at tackle det uforudsete og som følge heraf også må sigte mod at få en større økonomi.

Dilemmaer skærpes. På den ene side er skolen overladt til selv at disponere ressourcerne, definere kvalitet og formulere løsninger, samtidigt med, at skolen på den anden side oplever en stærkere kontrol, hvor skolen rapporterer om et stigende antal parametre uden at skolen på forhånd præcist ved, hvilke mål den forventes at opfylde. Det drejer sig om alt muligt lige fra karakterer på hjemmesiderne til indberetning af medarbejdernes sygefravær til Danmarks Statistik. En del paradokser indebærer indskrænkninger i handlefriheden, selvom den pålydende intention lanceres som frihed: På den ene side har skolen frihed til at indgå aftaler om lokale løntillæg, men reelt er skolen under pres for at indgå aftaler, der matcher lønniveauet i folkeskolen.

Lilleskolerne arbejder også for

- Statstilskud: Større regionale forskelle i tilskudsniveauet. Flere penge til skoler med udgiftskrævende elever og til skoler i områder med høje lønninger skal sikre skolernes frihed og give rimelige vilkår for at opfylde lovgivningens krav
- Et tilskudsgrundlag der modsvarer de politiske krav – dvs. omfatter alle relevante udgiftstyper i folkeskolen – herunder navnlig specialundervisning
- SFO skal have væsentligt højere tilskud – 75% af den tilsvarende kommunale udgift
- Vippeordninger – skal sikres tilskud gennem "skalbestemmelse" i loven
- Større bygningstilskud – tilskud til nybyggeri – og en fordelingsnøgle der tager hensyn til de store forskelle i ejendomspriser
- Tilskud til specialpædagogisk bistand og andre støtteforanstaltninger i SFO
- Tilsynsbestemmelserne skal være enkelte og overskuelige. Forældrenes tilsyn er det vigtigste og loven skal udtrykke stor tillid til dette. Yderligere statsligt tilsyn bør kun forekomme yderst sjældent, fordi skolerne allerede har givet myndigheder og offentlighed særdeles gode muligheder for at tilse skolen i kraft af alle de informationer og indberetninger, skolerne er pligtige til at aflevere eller lægge på skolens hjemmeside. Det statslige tilsyn skal gennemføres efter klare og gennemskuelige principper og regler, og det statslige tilsyn skal føres så det belaster skolerne mindst muligt. Skoler under statsligt tilsyn skal opleve, at de har klare retsgarantier. En skole skal have mulighed for at få prøvet sin sag i retten, inden tilskuddet inddrages
- Enkle og overskuelige arbejdstidsregler med udstrakt lokal aftalefrihed i overenskomsten for lærere, ledere og børnehaveklasseledere – samt i BUPL-overenskomsten for pædagogiske medarbejdere. Detaljerede planlægningsbestemmelser giver falsk trykthed for medarbejderne, er unødigt begrænsende og byrdefulde for skolen og øger risikoen for fejl betydeligt til ulempe for alle parter
- Bevillinger til forsøgsvirksomhed og skoleudvikling til frie grundskoler
- At lokalløn er et lokalt anliggende på den enkelte skole uden centralt fastsatte/underforståede mål – ellers kan det være det samme
- Frit valg med hensyn til køb af skolepsykologisk betjening m.v. enten hos den kommunale PPR eller hos privat praktiserede (skole)psykologer ved, at taxametertilskuddet forøges med et beløb svarende til den kommunale udgift til skolepsykologer
- Lettelse af de administrative byrder – færre indberetninger, mindre kontrol
- Forenkling af beregning af pensionsbidrag – navnlig i læreroverenskomsten
- Tillid som grundlag når staten og myndighederne møder skolerne frem for krav, der har karakter af mistillid og kontrol for kontrollens skyld (= myndighedens egen legitimitet)
- Mere politisk synlighed. Skole- og uddannelsessektoren er en politisk arena, hvor politisk konsensus er afløst af værdi- og kulturkamp. Det stiller nye krav til skoleforeninger, ikke mindst til FGF; bl.a. synlig politisk involvering i skoledebatten samt en klar adskillelse af embedsmandsniveauet og det politiske niveau – politikere skal mødes med politikere og ministeriernes embedsmænd skal mødes af vore embedsmænd
- Effektive indberetningssystemer – hvor skolerne kan levere data direkte fra egne digitale baser til modtageren af oplysninger
- Aktiv støtte til nye initiativer fx afprøvning af netværk og partnerskaber

Brug mulighederne - fra klynk til klogskab

Klynk og ynke nytter ikke; det ved vi godt! Men hånden på hjertet: Er der ikke lidt for meget klynkeri i skoledebatten? De fleste synes, det er godt og nødvendigt med udvikling og forandring; men hvis det rammer én selv, så kommer paraderne op og bortforklaringer går i gang. Tager vi fejl? Vi håber det! Udfordringen for skolerne er at tackle de samfundsmæssige og politiske vilkår med klogt, således at mulighederne kan forfølges og forhindringerne overviges. Det er en ledelsesudfordring at skabe rammer, der inviterer og aktiverer til udvikling og forandring.

Udfordringen for *Lilleskolerne* som skoleforening ligger på to planer. Det er foreningens opgave at arbejde for, at vilkårene giver rum for selvbestemmelse, reel undervisnings- og skolefrihed og bredt vurderes som tålelige og rimelige. Og det er en hovedopgave for foreningen at understøtte og bistå medlemsskolerne såvel med de aktuelle opgaver her og nu, som med de fremtidige udfordringer på mellemlangt og langt sigt.

Mangfoldighed og standardiserende vilkår

Standardisering er en trussel mod undervisningsfriheden og mulighederne for at udfolde forskelligheder. Mange politiske og samfundsmæssige tiltag virker i retning af at normere og standardisere måden, institutioner agerer på. Der er faktisk beklageligt langt mellem statslige initiativer, der fremmer eller opfordrer til forskellighed, mangfoldighed og forsøgsvirksomhed på skoleområdet. Lad os nævne nogle eksempler og forhold, som virker i retning af standardisering:

- Takstsystemets fordelingsteknik. Formelt set er der lige vilkår; men der er ikke taget højde for de store regionale forskelle på skolens opgaver og vilkår, dermed bliver der ringe vilkår for forskellighed - intet incitament til at gå nye veje – ej heller til forskelle blandt eleverne.
- Tilsynsbestemmelserne i loven er i de senere år stadig mere detaljerede og stramme. Folkeligheden og tilliden til forældrene er på retur,

praksis bliver mere ens, og de detaljerede krav til, hvordan tilsynet skal udøves har normerende betydning for, hvordan skolerne opfatter frihedens grænser. Der er fokus på sammenlignelighed, fx med folkeskolen og ikke på mangfoldigheden af måder at organisere og gennemføre undervisning på.

- Obligatoriske prøver - der ensidigt er rettet mod resultater af undervisningen og dermed ferser processerne i undervisning, som fører frem til resultatet - og øget kompleksitet af prøvebestemmelserne - betyder mindre frihed for den enkelte elev og den enkelte skole.
- Indberetningskrav vedrørende specialundervisning og nye formuleringer af bevillingsskrivelserne går tæt på planlægningsfriheden og giver kun plads til en traditionel opfattelse af, hvad specialundervisning er – men der er mange forskellige måder at hjælpe og støtte elever på.

- Krav om offentliggørelse af undervisningsplaner og målbeskrivelser. Det er så krævende at udarbejde egne planer og målbeskrivelser, at fristelsen til at snuppe en standardløsning er stor.
- Krav om skriftlig lønpolitik betyder, at man skeler mere til hvad normen er andre steder, frem for idealet om at udvikle egne mål. Det er jo organisationerne, der har forlangt det med den bagtanke, at skolen lønmæssigt skal leve op til et gennemsnitligt lønniveau indenfor begrænsede rammer.
- Krav om planer og indsatser på stadigt flere områder: undervisningsmiljøvurderinger, sociale klausuler, rygepolitik, energimærkning, arbejdsmiljøvurdering, evaluering af skolens samlede undervisning m.v. Stadigt flere områder overvåges – usikkerheden om hvad der kræves og forventes trækker i retning af at vælge det sikre, frem for det man har lyst til.

Dette er alt sammen vilkår – og vilkårene er under stadige forandringer. Politisk har *Lilleskolerne* ambitioner om at påvirke vilkårene; men vi er også realister og ved godt, at mange af disse ting er udslag af nogle dybtgående, internationale udviklingstendenser. Det er skønne spildte kræfter at rase mod vilkårene; men det giver god mening at beskæftige sig med, hvordan man tackler vilkårene. *Lilleskolerne*s synspunkt er, at man skal gå efter mulighederne, handle med klogskab og undgå at bruge tid på klynk.

Derfor må man hele tiden – som skole såvel som skoleforening - arbejde med forståelsen af sin egen situation og position. Måden at opfatte konkurrence på kan tjene som eksempel: Naturligvis er en skole i konkurrence om elever, opmærksomhed, præstationer, undervisningsmiljø, trivsel, værdier og de bedste lærere. Men hvordan forstår man konkurrencesituationen? Skal undervisningsfriheden give mening er pointen, at konkurrencen består i at definere sig selv tydeligt, sætte egne mål og turde gå efter dem. At forsøge at gøre præcis som naboskolerne,

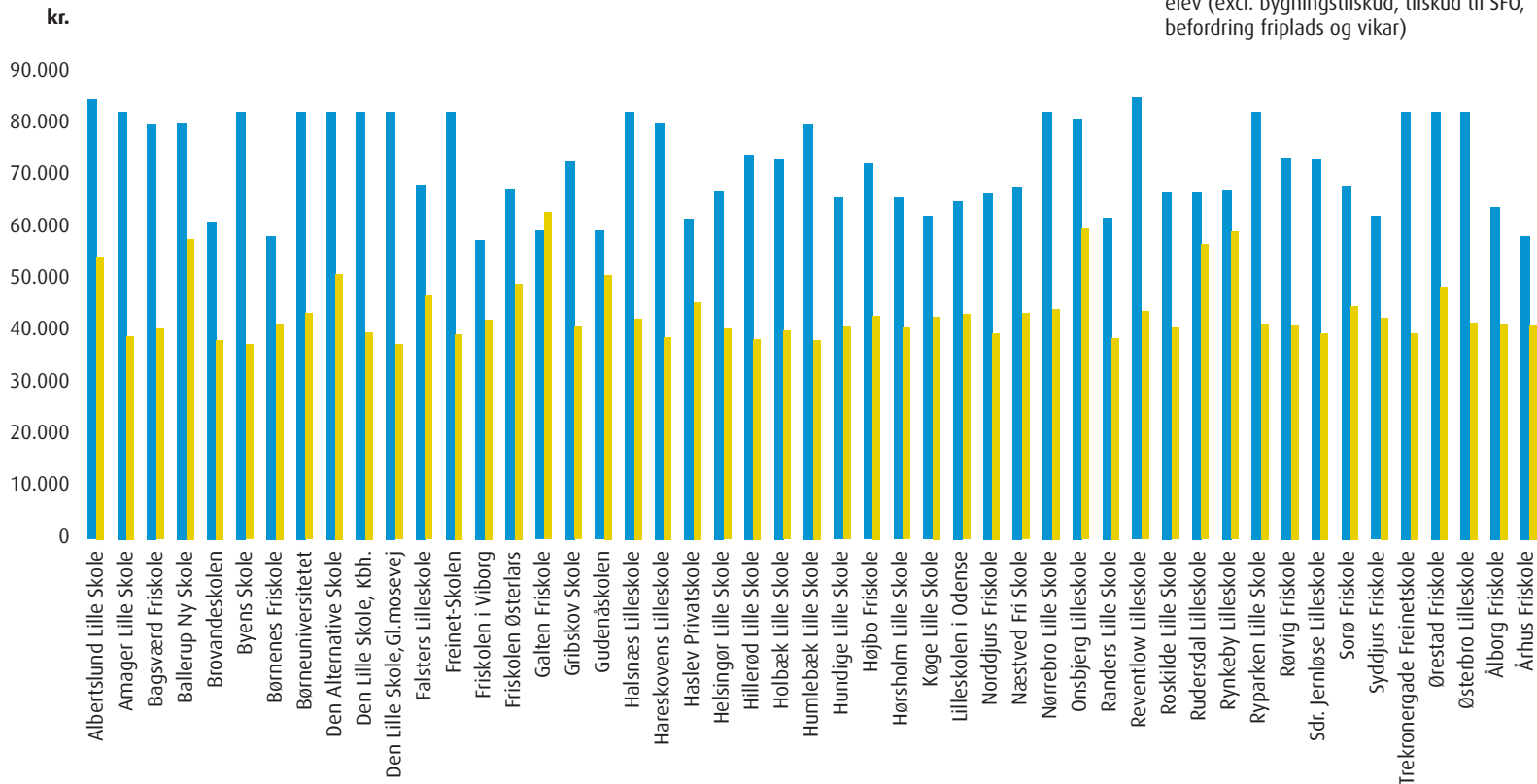
bare lidt bedre, er misforstået konkurrence-opfattelse lånt fra sportens verden – i vores verden fører det ingen steder hen – det er skruen uden ende – overvej konsekvenserne på fx lønområdet, samme løn som naboskolen plus 1%, som princip, det er en farlig vej at betrede!

Udsyn og blik for mulighederne har stor betydning for, hvordan ens skole udvikler sig; og det gælder udsyn på alle niveauer fra skolens egne ressourcer over lovgivning og overenskomst til det nære danske samfund og videre ud i hele verden. Eksempelvis er der mange måder at anskue spørgsmålet om faglighed og undervisningens resultater, målt i karakterer og PISA-point, sat overfor andre aspekter af skolens virksomhed, så som dannelse, selvstændighed, sociale kompetencer, respektfuld omgang med medmennesker og natur etc.? Den frie skole går netop ud på at tillade mange forskellige tolkninger og svar herpå omsat til undervisning, pædagogik og skolekultur.

Statstilskud 2006 og kommunale skoleudgifter

- Kommunens undervisningsudgifter pr. elev (excl. kommunens udgifter til frie grundskoler for de 7-16 årige)
- Skolernes modtagne statstilskud i 2006 pr. elev (excl. bygningstilskud, tilskud til SFO, befordring friplads og vikar)

Ane Sandager,
bestyrelsesformand,
Ørestad Friskole,
Bestyrelsesposten nr. 3,
6. nov. 2007

"Heldigvis har det vist sig – paradoksalt nok – at jo mere vi tager bestyrelsesopgaverne på os, jo lettere er det at komme op i helikopterperspektivet"

Inger Kvist, skoleleder
Lilleskolen i Odense,
Bestyrelsesposten, nr. 2,
2. okt. 2007

"Bestyrelsen er bestyrelse. Skolelederen er leder. Lærerne er lærere. Børnene er børn. Forældrene er far og mor."

Torben Berg, formand for
Lilleskolerne,
Bestyrelsesposten nr. 3,
6. nov. 2007

"Min erfaring er, at undervisningsfrihed er et gode, som vi skal kæmpe for hver eneste dag i skolen og på den politiske arena."

Ove Salling Østergaard,
bestyrelsesformand,
Randers Lille Skole,
Bestyrelsesposten nr. 6,
8. jan. 2008

"Det er heller ikke nødvendigvis dit barns lærer, der skal på det næste spændende kursus, men en af de andre lærere. Beslutningen, du træffer, er ikke nødvendigvis lige velset hos alle forældre og lærere, men du er bestyrelsesmedlem"

Klaus Krusell, skoleleder
Randers, Lille Skole,
Bestyrelsesposten nr. 6,
8. jan. 2008

"Om det bliver en sur pligt eller giver en tilfredsstillelse afhænger af den respons bestyrelsesmedlemmerne får på arbejdet, fra andre forældre, fra hinanden og fra ledelsen (skolen)".

Ove Salling Østergaard,
bestyrelsesformand
Randers Lille Skole,
Bestyrelsesposten nr. 6,
8. jan. 2008

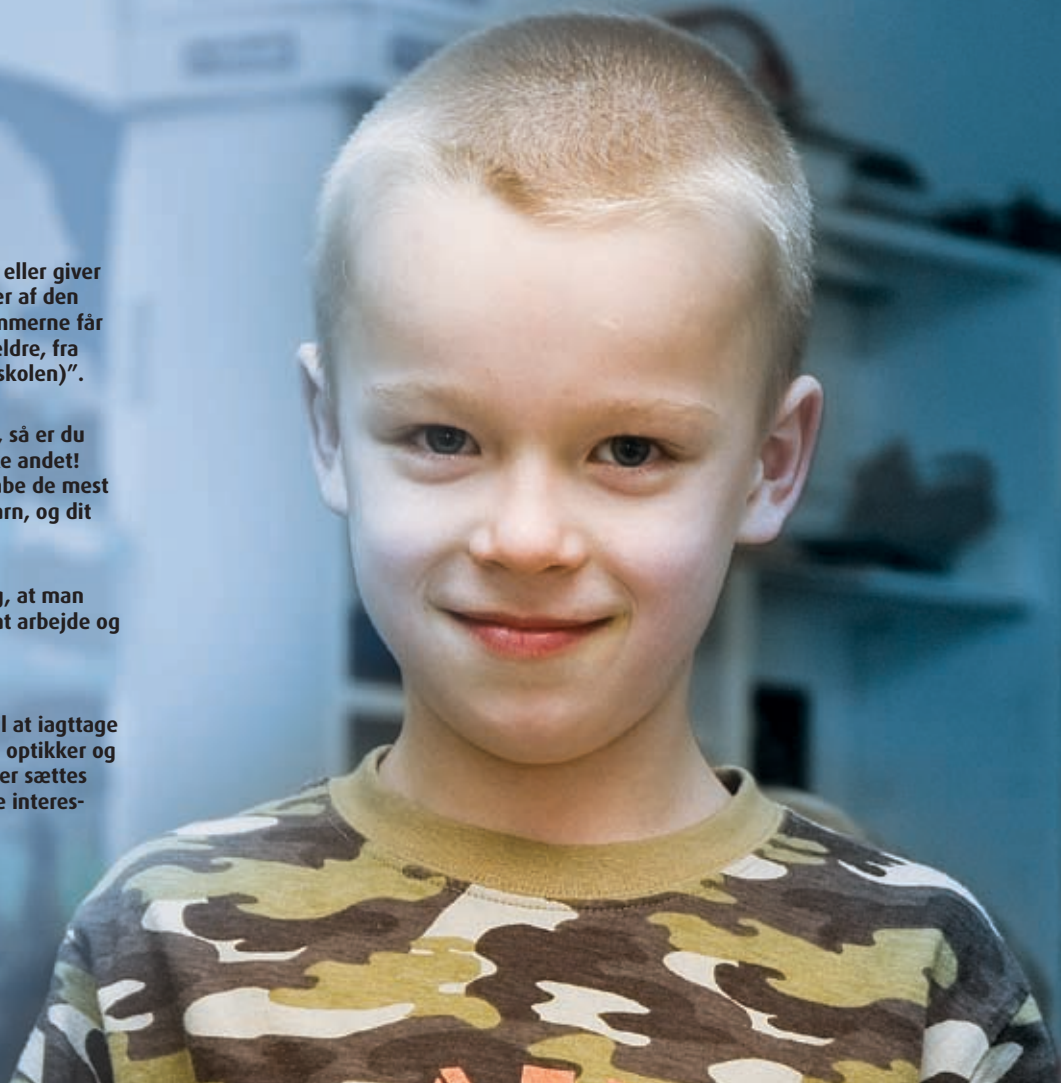
"Er du valgt til bestyrelsen, så er du bestyrelsesmedlem, og ikke andet! Derved er du med til at skabe de mest optimale rammer for dit barn, og dit barns skolegang!"

Klaus Krusell, skoleleder
Randers Lille Skole,
Bestyrelsesposten nr. 6,
8. jan. 2008

"Som skoleleder mener jeg, at man har en stor forpligtelse til at arbejde og guide bestyrelsen ..."

Henrik Andersen og René
Henriksen, skoleledelsen
på Byens Skole,
Bestyrelsesposten, nr. 7,
5. feb. 2008

"Skolen skal have modet til at iagttage sig selv gennem de mange optikker og den menings-pluralisme, der sættes i spil af interne og eksterne interesser"

Socialt ansvar – kan det standardiseres?

Alene ved at være til stede som et skoletilbud og tage åbent og seriøst imod enhver elev og forældre, der søger optagelse på skolen, påtager de frie grundskoler sig ansvar; og i praksis løfter skolerne store opgaver indenfor den palet af problemstillinger, der i den politiske debat samles under betegnelsen ”socialt ansvar”.

At de frie grundskoler skal påtage sig samfundsmæssigt og socialt ansvar er indiskutabelt. Men hvad der menes hermed og hvordan det i praksis kan foregå er hele tiden til debat. Her er *Lilleskolerne* politik, at det ikke er spørgsmål om, at de frie grundskoler trækkes i retning af at være som folkeskolen. Tværtimod – netop ved at være forskellige og ved at stille sig til rådighed med den rummelighed, der kendetegner den enkelte skole, så bidrager lilleskolerne på fornem vis til løsning af kommunale og statslige opgaver.

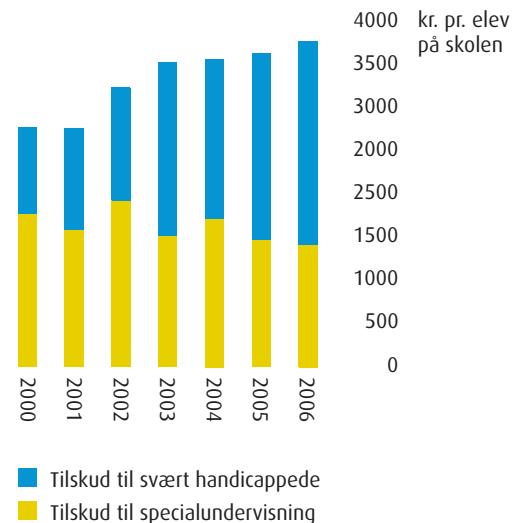
Den frie grundskolers udgangspunkt og berettigelse er et andet end folkeskolens. Derfor er fore-

stillinger om, at frie grundskoler skal det samme som folkeskolen undergravende for undervisnings- og skolefriheden.

Der er kræfter og politiske forestillinger, som trækker i retning af, at de frie grundskoler kunne fungere som en udliciteret folkeskole, der på entreprenørbasis eller som frivilligt socialt arbejde løser kommunale opgaver. Men de frie grundskoler er ikke frivillige sociale organisationer og de frie grundskoler er ikke - og må under ingen omstændigheder sætte kurs mod at blive - udliciterede folkeskoler. Standardiseringen, som vi har nævnt flere gange, har elementer af en sådan kurs i sig. Det er en forkert og farlig kurs for undervisningsfriheden, som vi går imod. Derfor sagde *Lilleskolerne* fra overfor blandt andet de nationale test og de obligatoriske prøver. Derfor siger *Lilleskolerne* nej til, at kommunerne kan disponere over pladser på skolerne. Og derfor er vi parate til at sige fra overfor andre forslag, som styrer mod yderligere standardisering eller indebærer tab af frihed.

Tilskud til specialundervisning

Evidens – en udfordring for undervisningsfriheden

“Evidens er blevet et plusord i offentlig forvaltning: evidensbaseret politik, evidensbaseret praksis, evidensbaseret ledelse, evidensbaseret medicin, pædagogik osv. Evidensbevægelsen er optaget af at sammenfatte viden fra flere enkeltstående undersøgelser og evalueringer. Formålet er at producere og formidle den bedst mulige viden om resultaterne af givne interventioner. Evidensbevægelsen er vokset frem internationalt og nationalt i de sidste 10-15 år.”

Olaf Rieper og Hanne Foss Hansen i
“Metodedebatten om evidens”, s. 7

Forestillingen om den 100% evidensbaserede skole giver absolut ingen mening. Det der er evidens for er sjældent et fyldestgørende og relevant svar på den udfordring, man står med i skolen. Snarere er der blot tale om den nærmest foreliggende mulighed for et svar indenfor en genre, hvor informationsteknologi med stadigt kortere mellemrum flerdobler datamængden og fortolkningerne.

Evidensbevægelsen er på linje med overvågningsforvaltningen et vilkår. På skolerne må man spørge sig selv om, hvilke kvalifikationer og organiseringsformer der skal i spil for at tackle vilkåret.

Klogskaben ligger i, at vi ikke lader os rive med hverken af evidensbevægelsen eller overvågningsforvaltningen. Begge dele er stationer på udviklingens vej. Det retoriske spørgsmål rejser sig: Handler undervisningsfriheden virkelig om målbare, objektive, faktuelle ting såsom timetælleri, lønindberetninger, karakterstatistikker, handicapdiagnoser og sfo’ens åbningstider - eller handler det om skolekultur, pædagogik, didaktik, metodik, lærerpersonligheder, skoledemokrati, etik, værdier, tro, holdninger, kompetencer og så videre?

Tilsyn – et kernepunkt for undervisningsfriheden

Tilsynet med de frie skolars undervisning har været på dagsordenen i såvel *Lilleskolernes* bestyrelse som i Frie Grundskolers Fællesråd. Det er en sag, præget af skarpe synspunkter og stillingtagen til principielle spørgsmål om undervisnings- og skolefrihed. Resultatet af drøftelserne i det forgange år er blevet, at *Lilleskolerne* øger fokus på det skolenære tilsyn, som varetages af forældrene og det forældrevalgte tilsyn.

Lilleskolerne har markeret sig ved at tage afstand til et forslag om at oprette et særligt tilsynsnavn, som i sager indenfor det statslige tilsynsområde kunne komme til at tage stilling til, fratagelse af tilskud til en skole. Efter *Lilleskolernes* opfattelse vil et sådant navn ikke give den ønskede bedre retssikkerhed og det vil heller ikke skabe større gennemsækelighed. For *Lilleskolerne* er det skolenære tilsyn, som udøves af forældrekrederen og det forældrevalgte tilsyn centralt.

Lilleskolernes bestyrelse har, som nævnt, ræsonneret, at medlemsskolerne og foreningen vil få mest ud af at bruge kræfterne på udvikling af det skolenære tilsyn – her har vi en reel chance for at give et løft, der gavner skolernes undervisning og samtidigt, i kraft af den dygtighed der udvikles, kan blive et ganske stærkt kort i forhold til at bevare en udtrakt undervisningsfrihed. Derfor har vi igangsat et tilsynsprojekt, der sigter på at styrke det skolenære tilsyn – projektet vil tage form i løbet af 2008.

Hvad koster undervisningen i grundskolen?

SFO (skolefritidsordning)

Kommunerne skal sørge for gratis skolegang i grundskolen. Men hvad nu hvis et barn benytter en folkeskole i en anden kommune – eller hvis forældrene har valgt en fri grundskole? Sparer kommunen så penge ved at spare en plads? Nej, så skal barnets bopælskommune betale enten staten, hvis barnet går i en fri grundskole eller til skolekommunen, hvis barnet går i folkeskolen.

Betalingen beregnes imidlertid helt forskelligt:

- Hvis eleven går i folkeskolen i en anden kommune indgår kommunerne aftale om afregningen eller benytter de vejledende takster, som Kommunernes Landsforening har beregnet
- Hvis eleven går i en fri grundskole, betaler bopælskommunen et bidrag til staten

Et tilsvarende princip gælder for SFO (skolefritidsordningerne).

Kilder: Kommunernes Landsforening
www.kl.dk, Finanslov for 2008

Kommunale mellemregninger i SFO, statstilskud og kommunale bidrag til SFO ved frie grundskoler

Kommuner, regionsfordelt	KL's vejl. takst for 2008. kr
Reg. Hovedstaden	25.871
Reg. Sjælland	22.108
Reg. Syddanmark	18.685
Reg. Midtjylland	20.930
Reg. Nordjylland	21.934
Hele landet	21.814

Statstilskud og kommunale bidrag

9.876 kr.
Finanslovstaksten i 2008 pr. elev i SFO.

9.876 kr.
Statens tilskud til pr. barn i 2008 til SFO på frie grundskoler. Kommunerne skal betale et bidrag på til staten pr. barn i bh.kl.-3. klasse indskrevet i en SFO på fri grundskole.

Undervisning

Kommunale mellemregninger i folkeskolen, statstilskud og kommunale bidrag til frie grundskoler

Kommuner, regionsfordelt	KL's vejl. takst for 2008. kr
Reg. Hovedstaden	64.396
Reg. Sjælland	59.871
Reg. Syddanmark	57.788
Reg. Midtjylland	54.725
Reg. Nordjylland	56.039
Vestsjælland	58.785
Hele landet	58.924

Statstilskud og kommunale bidrag

41.258 kr.
Finanslovstaksten i 2008 pr. elev i en fri grundskole. Den enkelte skoles tilskud afviger fra taksten, fordi der bl.a. tages højde for elevernes alder, skolens størrelse og beliggenhed.

31.642 kr.
Det kommunale bidrag kommunen betaler til staten som yder tilskud til den frie grundskole.

Skolernes vilkår og Lilleskolernes tilbud

Længere fremme i dette årsskrift kan du læse meget mere om de mange aktiviteter og serviceydelser, *Lilleskolerne* har tilbudt i det forgangne år. Her i bestyrelsens skriftlige beretning vil vi derfor indskrænke os til at fremhæve nogle få ting:

- **Regionsmøder** er relanceret i 2007, med succes.
- **Mentorordning for nyansatte skoleledere.** Et nyt initiativ i 2007.
- **Skoleposten og Bestyrelsesposten.** Informationen til medlemsskolerne er optimeret fra august 2007 med ugentlige og månedlige mail-baserede nyhedsbreve.
- **Blog – et nyt forum.** I januar måned åbnede www.lilleskoleblog.dk
- **Hjemmesiden** opdateres – ny version forventes at gå i luften foråret 2008.

- **Nyt logo.** *Lilleskolernes* logo og designlinje blev fornyet i 2007 som led i opdateringen af informationsstrategien med mail-baserede nyhedsbreve.
- **Lilleskolefestivalen** fik egen hjemmeside i 2007. Hjemmesiden videreudvikles i 2008.
- **Tilsyn.** Orienterings- og erfaringsudvekslingsmøde afholdt – nyt initiativ målrettet det skolenære tilsyn iværksat.
- **Lokalløn.** Statistikker indhentet, bearbejdet og videreformidlet til medlemsskolerne.

Det er en grundlæggende holdning i *Lilleskolernes* bestyrelse, at foreningen ikke skal tilbyde medlemsskolerne noget, som skolerne ikke ønsker eller har brug for. Vi dyrker holdningen i et fremadskuende perspektiv. Vi baserer os ikke på ”brugerundersøgelser”; lægger i stedet for vægt på at være

i dialog og lytte til, hvordan behov og ønsker udvikler sig. Vi tøver ikke med at tage nye initiativer, når vi skønner der kan være en interesse og sagen i øvrigt er relevant og indenfor vores arbejdsfelt. Vi mener, at *Lilleskolerne* har en særlig forpligtelse til at være på forkant og tage fat i spørgsmålene så snart vi kan ane konturerne af den fremtidige betydning.

Lilleskolerne er til for skolernes skyld. Vores arbejde i foreningens bestyrelse er – i lighed med arbejdet i skolernes bestyrelse – baseret på frivilligt arbejde. Lysten udspringer af vores engagement i egen skole; men energien og inspirationen henter vi i samarbejdet mellem foreningen og skolerne. Vi kan se tilbage på en perlerække af gode oplevelser – Tak for det! Vi glæder os over alle de spændende ting, der foregår på medlemsskolerne; og vi bilder os ind, at *Lilleskolerne* gør en forskel både som serviceforening og som et fællesskab med samarbejde og dialog mellem skoler.

Bestyrelsen

Bestyrelsen

Torben Berg, formand
Skoleleder, Roskilde Lille Skole

Søren E. Hansen, næstformand
Skoleleder, Den Lille Skole

Bjørn Godt-Hansen
Skoleleder, Hørsholm Lille Skole

Søren Bager
Bestyrelsesmedlem, Børneuniversitetet

Annette Pedersen
Bestyrelsesmedlem, Albertslund Lille Skole

Lotte Kamp
Skoleleder, Ørestad Friskole

Susanne Wilk
Bestyrelsesmedlem, Følster Lilleskole

Udtrædt af bestyrelsen i 2007
Inger Kvist, Dorthie Albæk

Sekretariat

Sekretariatsleder:
Peter Højgaard Pedersen

Sekretær:
Jeanette Ebenhardt Veggerby

Design/webmaster:
Kasper Lorentzen

Pengeinstitut:
Fælleskassen, Bülowsvvej 48 a,
1870 Frederiksberg
BG-bank, girokonto 720 6283

Revisor:
Deloitte, Weidekampsgade 6,
0900 København S

Lilleskolerne
- en sammenslutning af frie grundskoler
Ny Kongensgade 10, 1.
1472 København K
Tlf 3330 7920, Fax 7020 2643
post@lilleskoleme.dk
www.lilleskolerne.dk

Repræsenteret i:
Frie Grundskolers Fællesråd: Torben Berg
(Formand: Per Kristensen. Næstformand: Kurt Ernst)
Institut For Videreuddannelse: Torben Berg
(Formand: Per Kristensen. Næstformand: Kurt Ernst)
Fordeleingssekretariatet: Inger Kvist
(Formand: Anders Langskov)

Udvalg m.v. i Lilleskolerne:
Kursusudvalg: Lotte Kamp, Torben Berg, Søren Bager, Peter Højgaard Pedersen. Arbejdsgruppe: Ved planlægningen af Ledertræffet og Ledermoderne har kursusudvalget suppleret sig med arbejdsgrupper med 3-6 medlemmer, som i praksis forestår planlægningsarbejdet sammen med formand og sekretariat.
Forligsnævne: Dorte Albæk, Inger Kvist, Bjørn Godt-Hansen

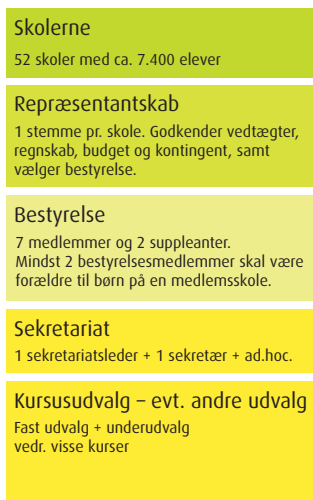
Voldgift: Vacant

Organisationsdiagram

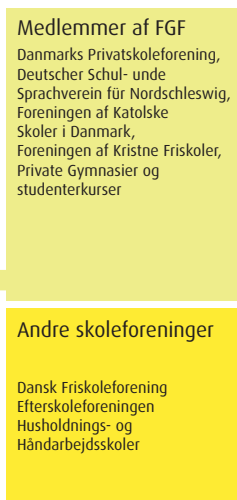
Lilleskolerne

Samarbejde

Skoleforeninger

Forkortelser

BUPL	Forbundet for pædagoger og klubfolk
DF	Dansk Friskoleforening
DP	Danmarks Privatskoleforening
DSSV	Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig
EL	Efterskolernes Lærerforening
FAKS	Foreningen af Katolske Skoler i Danmark
FGF	Frie Grundskolers Fællesråd
FSL	Frie Skolers Lærerforening
FKF	Foreningen af Kristne Friskoler
FIM	Finansministeriet
Fællesrådet	FGF's bestyrelse – og populær betegnelse for FGF
HK	Faglig organisation for bl.a. kontorfunktionærer
IFV	Institut for Videreuddannelse
LS	Lilleskolernes Sammenslutning – navn frem til 2001.
Perst.	Personalestyrelsen
PGS	Private Gymnasier og studenterkurser
SKI	Statens og Kommunernes Indkøbsservice
3F	Fagligt Fælles Forbund (fusionen af KAD og SID)
UVM	Undervisningsministeriet

Tilbud og service

Administrationskalender

Administrationskalender indeholder deadlines for administrative og ledelsesmæssige opgaver i løbet af skoleåret. Kalenderen udsendes normalt i maj måned og udarbejdes af Sekretariatssamarbejdet mellem skoleforeninger i FGF. Administrationskalenderen kan tilpasses skolens egne ønsker og behov.

Ansættelsesbeviser

Ansættelsesbeviser kan hentes på Lilleskolernes hjemmeside. FGF udarbejder ansættelsesbrevene i samarbejde med de respektive faglige organisationer. Ansættelsesbeviset vedrørende HK-overenskomsten er dog udarbejdet af Lilleskolerne i samarbejde med HK. Lilleskolerne støtter bestræbelserne på at udfærdige enklere og mere smidige ansættelsesbeviser – fx således at det samme ansættelsesbevis kan bruges til alle faggrupper.

Ansættelsesmanual

Sekretariatssamarbejdet har udarbejdet en publikation med gode råd til ansættelsesproceduren. Manualen findes på hjemmesiden.

Arbejds miljøuddannelse

IFV udbyder den lovpligtige arbejds miljøuddannelse.

Arbejds miljø - kurser

IFV tilbyder et dagskursus for alle samt et fyraftensmøde/kursus for bestyrelsesmedlemmer om arbejds miljø.

Bestyrelses- og ledelsesansvarsforsikring

Forsikringen dækker bestyrelsesmedlemmernes og skolelederens ansvar i forbindelse med ledelsen af skolen. Udover det egentlige ledelsesansvar omfatter dækningen tab, skolen måtte lide som følge af kriminelle handlinger begået af ansatte (svig) og edb-kriminalitet. 94% af skolerne har tilsluttet sig forsikringen. Forsikringspræmien er fastholdt uændret på samme lave beløb (1.400 kr.) i flere år, mens forsikringssummerne er sat op, selvrisikoen er sat ned.

BUPL-overenskomsten

Overenskomsten sigter navnlig på fritidsordningerne, men finder også anvendelse på visse pædagogiske arbejdsopgaver indenfor skolens undervisningstid. Overenskomsten blev etableret i 1994. 81% af skolerne har tilsluttet sig overenskomsten for pædagogisk personale, som foreningerne i FGF har indgået med BUPL.

Ferieregler

Publikation udsendes hvert år i april-maj måned af ”Sekretariatssamarbejdet” og giver en opdateret oversigt over gældende ferieregler.

HK-overenskomsten

HK-overenskomsten omfatter skolens administrative personale herunder eventuelle IT-medarbejdere. I praksis drejer det sig om løn- og arbejds vilkår for skolerne sekretærer og andet kontorpersonale. 67% af skolerne har valgt at tilslutte sig overenskomsten, som blev etableret i 1998.

Kalender

En planlægningskalender udformet i Excel regneark for skoleåret udsendes regelmæssigt for 1 til 2 skoleår frem i tiden. Kan naturligvis også hentes på hjemmesiden.

KODA-Gramex – ophavsret

Medlemsskolerne kan vederlagsfrit benytte det af KODA og Gramex beskyttede musikrepertoire, idet skolerne via kontingentet til sammenslutningen er omfattet af en aftale, Lilleskolerne via FGF har indgået med KODA Gramex.

Kursusmarkedspladsen

Kursusmarkedspladsen er et uformelt, velfungerende samarbejde mellem alle skoleforeninger og faglige organisationer indenfor de frie skoler, hvor formålet er synliggøre det samlede kursusudbud fra foreningerne overfor medarbejdere og ledelser på de flere end 750 frie skoler. Lilleskolerne deltager i samarbejdet, som blev etableret i slutningen af 1990'erne på bl.a. Lilleskolernes initiativ.

Lederuddannelse

IFV udbyder lederuddannelser på diplomniveau. Desuden tilbydes ledelseskurser henvendt til SFO-ledere.

Lederfora

Lilleskolerne udbyder møder og træf for ledere bl.a. med det formål at stille fora for kollegial erfaringsudveksling til rådighed.

Lilleskolefestival.dk

Lilleskolefestivalens hjemmeside blev åbnet i 2007. Skolerne kan følge med i planlægningen af den kommende festival og den arrangerende Skole kan bruge siden som et planlægningsværktøj, der kan gives videre til næste års værtsskole.

Løntabeller

FGF udarbejder løntabeller i samarbejde med FSL og BUPL. Løntabellerne udsendes elektronisk til skolerne og kan i øvrigt hentes på hjemmesiden. Lilleskolerne udarbejder løntabel vedrørende HK-overenskomsten, samt foreløbige løntabeller til brug for skolernes budgetlægning.

Mentorordning for nyansatte skoleledere

Mentorordningen er et nyt initiativ, som blev igangsat i efteråret 2007. Fra alle sider er der blevet taget godt imod initiativet. Tanken er at støtte skolernes nyansatte ledere ved at tilbyde en mentor i form af en erfaren leder fra en anden skole. Lilleskolerne tager altid kontakt til nyansatte skoleledere – i den forbindelse tilbydes den nyansatte, som noget nyt, kontakt til en mentor. Lilleskolerne har sammensat et mentorkorps,

som tilbydes en kursusdag om mentoring. Lilleskolerne betaler – indtil videre – omkostningerne ved mentorordningen.

Overenskomster

Der skelnes mellem obligatoriske overenskomster og frivillige overenskomster. For indeværende findes kun én obligatorisk overenskomst; nemlig overenskomsten for lærere, ledere og børnehaveklasseledere, som indgås mellem Finansministeriet og Lærernes Centralorganisation. Det er en ufravigelig tilskudsbetingelse at skolerne følger denne overenskomst. Skoleforeningerne deltager i overenskomstforhandlingerne som observator og rådgiver for Finansministeriet og Undervisningsministeriet.

Der findes 3 frivillige overenskomster, som tilsammen dækker skolens øvrige personalegrupper; nemlig for pædagoger (BUPL), for teknisk personale (3F) og for administrativt personale (HK). Skolerne kan vælge at tilslutte sig én eller flere af disse overenskomster. En meget stor del af skolerne har valgt at tilslutte sig disse overenskomster. Overenskomsterne med BUPL og 3 F tilbydes alle skoler, der er medlem af en skoleforening under FGF-paraplyen, mens HK-overenskomsten kun tilbydes Lilleskolernes medlemsskoler.

Regnskabsanalysen og regnskabsoversigter

Lilleskolernes regnskabsanalyse er meget detaljeret med henblik på at kunne bruges i budgetovervejelserne helt ned på enkeltkonti. Analysen udvikles løbende med henblik på at forøge informations- og inspirationsværdien for skolernes bestyrelser, ledelse og administration. Analysen af 2006 regnskaberne er således målrettet hver enkelt medlemsskole, som direkte kan

sammenligne egne tal med landsgennemsnit for alle medlemsskoler. Regnskabsanalysen sendes pr. post til skolerne. Skoler kan dog ved henvendelse til sekretariatet få tilsendt regnskabsanalysen i elektronisk form.

Revisorkurser

FGF afholder jævnligt kurser og informationsmøder for skolernes revisorer.

Tilskud – overslag

En skønsmæssig beregning af det kommende års statstilskud udsendes til skolerne i begyndelsen af september måned som kvittering for indrapportering af skolens elevtal pr. 5. september.

SKI-abonnement

Skolerne kan benytte Statens og Kommunernes Indkøbsordning (SKI) og opnå rabatter på indkøb ved at bruge de såkaldte SKI-aftaler, idet medlemskabet af Lilleskolerne inkluderer abonnement på SKI. Abonnementsordningen er etableret i december 2005.

3F overenskomst for teknisk personale

Overenskomsten, som omfatter pedeller, rengøringsmedarbejdere og andre tekniske medarbejdere, har opnået tilslutning fra 44% af medlemsskolerne. Tilslutningen til overenskomsten er svagt stigende. Overenskomsten er etableret i 2003.

Samarbejdsudvalg

IFV udbyder kurser for medlemmer af samarbejdsudvalg.

Information

Med virkning fra august 2007 blev vore udsendelser til skolerne og bestyrelsesmedlemmerne fornyet. Nøgleordene er hurtig, præcis og målrettet information på forudsigelige tidspunkter.

Udsendelse til skolerne sker om tirsdagen – så vidt muligt pr. e-mail - med nyhedsbrevet Skoleposten som omdrejningspunkt. Skoleposten henvender sig til skolernes ledelse og administration.

Udsendelser til skolernes bestyrelsesmedlemmer sker den første tirsdag i måneden med nyhedsbrevet, Bestyrelsesposten, som det faste holdepunkt.

Revisorer for medlemsskolerne kan mod en mindre betaling få tilsendt Lilleskolernes udsendelser. Ca. 13 revisionsfirmaer benytter sig af denne service.

Informationsarbejdet lægger beslag på mange ressourcer. Mere end 90% af alle informationer indsamles, redigeres og skrives af sekretariatet - med én undtagelse. I Bestyrelsesposten kommer en del af bidragene fra skolerne, hvor vi er glade for at opleve, at bestyrelsesmedlemmer og skoleledere gerne bidrager med klummer eller andre indlæg.

Bestyrelsesposten

Bestyrelsesposten blev lanceret i september 2007 og henvender sig til bestyrelsesmedlemmer. Nyhedsbrevet udsendes pr. mail den første tirsdag i hver måned (undtagen juli og august) til medlemsskolerne og deres bestyrelsesmedlemmer. Det faste månedlige udsendelsestidspunkt har gjort det muligt at samle så godt som alle udsendelser, fx kursusopslag, om tirsdagen sammen med nyhedsbrevet.

Bestyrelsesposten orienterer om aktiviteter i foreningen, nyheder fra medlemsskolerne, lovgivning, økonomi, overenskomster m.m. og bringer indlæg om ledelse og bestyrelsesarbejde. Forhåbentlig fungerer Bestyrelsesposten også som en håndsrækning til det informationsarbejde, skolens ledelse og administration har overfor bestyrelsen. Det betyder, at informationer fra Skoleposten, som redaktionen skønner relevant for bestyrelsesmedlemmer, gentages, måske i redigeret form, i Bestyrelsesposten.

lilleskoleblog.dk - et nyt forum

Januar 2008 åbnede www.lilleskoleblog.dk. Ambitionen er at skabe et døgnåbent virtuelt forsamlingshus, hvor bestyrelsesmedlemmer, lærere og ledere kan mødes for at udveksle indlæg, efterlyse erfaringer, diskutere og kommentere spørgsmål der brænder på. Alle medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer på skolerne inviteres til at logge sig på bloggen og deltage aktivt; mens alle andre internetbrugere naturligvis kan følge og kommentere, hvad der sker på bloggen.

Hjemmeside - www.lilleskolerne.dk

Lilleskolernes hjemmeside opdateres regelmæssigt. Det er ambitionen at gøre hjemmesiden til skolernes foretrukne netsted for at hente hjælp, fx i form af informationer og redskaber. En ny version af siden, som forventes af gå i luften sidst på foråret 2008, vil forfølge denne ambition. Medlemsskolerne præsenteres naturligvis på hjemmesiden både med links og oplysninger.

Lilleskolen – et inspirationsblad

I 2007 genopstod bladet ”Lilleskolen” i en ny version med et temanummer om musik. Der er tale om en trykt publikation, der udsendes til skolerne i et antal svarende til antallet af medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer. Tanken er at opsamle viden og erfaringer fra kerneområder eller nye tiltag på medlemsskolerne og gennem en journalistisk bearbejdning og perspektivering inspirere andre skoler. Bladet skrives og redigeres fortrinsvis af journalister. Der er foreløbig planlagt yderligere 3 numre.

E-Nyt

E-Nyt blev afløst af Skoleposten i august 2007.

Lilleskolefestival.dk

Lilleskolefestivalen fik egen hjemmeside i 2007. Hjemmesiden fortæller i tekst, billeder og lyd om festivalen. Skolerne kan følge med i planlægningen af den kommende festival og siden kan bruges som et planlægningsværktøj af værtsskolerne. Hjemmesiden drives af Lilleskolerne i samarbejde med de skoler, der arrangerer festivalen.

LilleskoleNyt

Lilleskolernes trykte nyhedsbrev, der blev lukket i 2007 til fordel for Bestyrelsesposten.

Logo

Lilleskolernes logo og designlinje blev fornyet i 2007 som led i opdateringen af informationsstrategien med bl.a. nyhedsbrevene Skoleposten og Bestyrelsesposten.

Skoleposten

Nyhedsbrev henvendt til skolernes ledelse og administration. Nyhedsbrevet udsendes pr. mail til medlemsskolerne, hver tirsdag, idet vi tilstræber, at alle udsendelser samles i en ”pakke” om tirsdagen. Skoleposten orienterer om aktiviteter i foreningen, nyheder fra medlemsskolerne, lovgivning, økonomi, overenskomster mm. Skoleposten følges ofte af bilag i form af lovttekster, vejledninger, analyser, kursusopslag og lignende. Nyheder fra Skoleposten som skønnes relevante for bestyrelsesmedlemmer bringes også i Bestyrelsesposten – ofte i omredigeret form.

Kurser og arrangementer for bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelsestræffet

Træffet er årets store møde for bestyrelsesmedlemmer - fra mange skoler deltager lederne også. Formålet er at give inspiration og viden til bestyrelsesarbejdet gennem foredrag, kursusforløb og erfaringsudveksling.

Intro-møde for nye bestyrelsesmedlemmer

Nyvalgte bestyrelsesmedlemmer inviteres til et ”Intro-møde” i maj-juni måned. Formålet med mødet er at fremme arbejdsglæden og det gode bestyrelsesarbejde. Møderne afholdes regionalt i Jylland og på Sjælland som et fyraftensmøde, hvor der orienteres om centrale opgaver i bestyrelsesarbejdet.

Regionsmøder

Møderne henvender sig til bestyrelsesmedlemmer – og ledere – og lægger op til dialog om brændende spørgsmål i bestyrelsesarbejdet. I efteråret 2007, hvor møderne blev relanceret efter en flerårig pause, var forældre- og skolekultur i fokus. Regionsmøderne er tænkt som bestyrelsesmedlemmernes egne møder – med oplæg, debat og erfaringsudveksling med udgangspunkt i skolernes hverdag. Tilslutningen og tilfredsheden var fin, og møderne gentages i 2008.

Kurser for ledelse og administration

Lilleskolernes ledertræf

Træffet henvender sig til ledere, souschefer m.fl., og har været afholdt hvert år i september siden begyndelsen af 80'erne. Formålet er at inspirere og kvalificere ledelsesarbejdet. Træffet er en fantastisk ramme om det perspektivrige, personlige møde mellem kolleger – et møde som efterfølgende er en værdifuld støtte i hverdagen, fx i netværker

Ledermøder

Ledermøderne giver deltagerne mulighed for at arbejde med ledelsesspørgsmål såvel praktisk som teoretisk og derigennem dygtiggøre sig. Der afholdes 4-5 ledermøder i hvert skoleår. Møderne er et vigtigt samarbejdsforum, der giver gode muligheder for erfaringsudveksling, netværksarbejde og kollegial sparring, sideløbende med kursusforløb og orienteringer om aktuelle emner.

Kurser for lærere og pædagoger:

Specialundervisningstræffet

Træffet afholdes hvert år i november måned. I 2007 deltog ca. 40 lærere, der arbejder med de fagligheder og problemstillinger, som spiller en særlig stor rolle indenfor specialundervisning.

Lilleskolelærertræf

En kombination af et dagkursus og et møde for lærere, ledere og børnehaveklasseledere. Træffet blev holdt første gang i 2007, hvor kursusdagen handlede om evaluering. Det efterfølgende møde handlede om arbejdet i lilleskoleudvalget i FSL. Arrangementet tilrettelægges og afholdes i samarbejde mellem *Lilleskolerne* og lilleskoleudvalget i FSL. Arrangementets fremtid er usikker.

Kursusmarkedspladsen

Kursusmarkedspladsen er en fælles ”markedsplads” for udbydere af kurser til medarbejdere på frie skoler. Ni foreninger heriblandt Lilleskolerne deltager i samarbejdet, som manifesterer sig som markedsplads på www.kursusmarkedspladsen.dk og ved et kursus-katalog. Samarbejdet organiseres af IFV. I december 2007 udgav samarbejdet sit tiende katalog.

Kursus/møde for tilsynsførende

I februar måned blev der afholdt møde for de valgte tilsynsførende. På mødet orienterede Skolestyrelsen om rammerne for udførelsen af tilsynet, og de tilsynsførende havde mulighed for at udveksle erfaringer og drøfte en række spørgsmål vedrørende tilsynets gennemførelser. Indsatsen på dette område vil blive intensiveret i de kommende år.

Arrangementer

Lilleskolens Dag – et ”åbent-hus” arrangement

Lilleskolerne udsender hvert efterår en ”lilleskoleplakat” til brug for skolernes åbent-hus arrangementer – den såkaldte ”Lilleskolens Dag”. Plakaten skabes af elever på en af medlemsskolerne. Mange skoler afholder forskellige typer af åbent-hus arrangementer, men tilslutningen til at afholde en fælles ”Lilleskolens Dag” har været stigende - i takt med ventelisterne til skolerne har været stigende, og lokale traditioner for kommunikation med det omkringliggende samfund har udviklet sig.

Lilleskolefestivalen (Lilleskolernes Musik- og Teaterfestival)

Lilleskolefestivalen 2007 samlede ca. 1.400 børn og voksne til 2 døgn samvær om musik og teater i juni måned på Haslev Privatskole. I 2008 er Humlebæk Lille Skole vært for Lilleskolefestivalen, der afholdes for 24. gang. Festivalen er en enestående børnekulturbegivenhed baseret på skolernes faglige undervisning og syn på børn og unges læring og udvikling. Festivalen er et skoleeksempel på, hvordan tværgående samarbejde kan udvide den enkelte skoles lærings- og oplevelsesrum. Festivalen arrangeres og gennemføres af værtsskolen. Lilleskolerne bidrager til drift og oprettelse af hjemmeside, med kommunikation og som koordinator for samarbejdet mellem værtsskolerne. Medarbejdere og forældre på værtsskolerne gør en kæmpeindsats, som fortjener megen ros. Festivalen fik egen hjemmeside i 2007 – se mere på www.lilleskolefestival.dk.

Rådgivning og bistand

Sekretariatet får henvendelser om alle typer af spørgsmål, der kan opstå på en fri grundskole. I de allerfleste tilfælde kan vi yde rådgivning og bistand ved hjælp af de kompetencer foreningen råder over; men i særlige situationer må vi henvise til andre fagfolk eller eksperter. Hovedopgaverne ligger indenfor:

Lovgivningen – først og fremmest friskolelovgivningen og lovgivningen om undervisningen, herunder prøver og specialundervisning i folkeskolen samt regler om forvaltning og administration.

Personale og overenskomster – løn- og ansættelsesvilkår, lønpolitik, ansættelsesretlige problemstillinger, sygesager, pensionssager, personalepolitik.

Økonomi – spørgsmål om tilskud, skolens anvendelse af tilskud, tilskudsbetingelser, regnskab, revision m.v.

Nye skoleinitiativer – rådgivning og bistand til initiativgrupper, der ønsker at starte nye skoler.

Skoleledelse (skoleleder og bestyrelse) rådgivning og sparring fx om akut opståede problemer, samarbejdsproblemer, konflikter eller om nye påtænkte initiativer, analyser af muligheder, overvejelser om organisationsudvikling, afgrænsning mellem bestyrelsen og skoleledelsens arbejdsfelter.

Rådgivningen og bistanden tilpasses de spørgsmål, der rejses. Rådgivningsforløbene er naturligvis ligeså forskellige som spørgsmålene – noget ordnes på fem minutter eller en halv time, mens andet kræver flere møder og en længerevarende indsats. Målet er i alle tilfælde at hjælpe skolen til at løse de aktuelle problemer og være godt forberedt på at møde fremtidige problemer.

Skolepolitik og samarbejde

De faglige organisationer

Frie Skolers Lærerforening er en særdeles vigtig samarbejdspartner for Lilleskolerne med hyppige kontakter om konkrete problemstillinger om ansættelsesforhold på medlemsskolerne. Samarbejdet er konstruktivt, tillidsfuldt og velfungerende. Det er vores klare opfattelse, at det gode samarbejde er en væsentlig faktor for at hjælpe skolerne med at tage problemerne i opløbet og arbejde målrettet på at finde løsninger i små såvel som større og mere komplicerede sager.

Samarbejdet med HK fungerer godt og består i forhandlingen af tilslutningsoverenskomsten, samt ganske få konkrete sager og tvivlsspørgsmål om fortolkning af overenskomsten.

På pædagogområdet samarbejder vi med BUPL om de ganske få sager, der opstår på skoler.

Endvidere samarbejder vi med 3F om de meget få sager, der er vedrørende pedeller og rengøringsmedarbejdere.

Fordelingssekretariatet

Fordelingssekretariatet er en vigtig samarbejdspartner for skolerne. I 2007 tiltrak en af Fordelingssekretariatets mange opgaver sig ekstraordinært megen opmærksomhed, nemlig lærerregistret, hvor arbejdet med ajourføring var meget byrdefuldt for mange skoler. Fordelingssekretariatets hovedopgave er at administrere tilskud til vikarer, befordring og fripladser. I det daglige har vi et godt og konstruktivt samarbejde med Fordelingssekretariatet. Sekretariatet er en selvstændig, uafhængig institution, der ledes af en bestyrelse, hvortil FGF udpeger 5 af de 8 medlemmer. Efter indstilling fra Lilleskolerne er Inger Kvist, skoleleder ved Lilleskolen i Odense, udpeget som medlem af Fordelingssekretariatets bestyrelse.

Skolepolitik

– samarbejde og interessevaretagelse

Medlemskabet af Frie Grundskolers Fællesråd er den vigtigste kanal for det skolepolitiske arbejde i forhold til Folketing, centraladministrationen, de faglige organisationer og medierne. Det hører til undtagelsen, at Lilleskolerne arbejder på egen hånd i disse relationer.

Sekretariatsamarbejdet

Samarbejdet mellem skoleforeningerne og FGF's sekretariater er vigtigt for produktion af de redskaber, kurser m.v. Lilleskolerne tilbyder, ligesom samarbejdet er særdeles nyttigt i forbindelse med rådgivnings- og informationsopgaver. Samarbejdet foregår primært ved løbende, uformelle kontakter. I kontorfællesskabet i Ny Kongensgade omfatter samarbejdet mødefaciliteter, edb-installationer og en række andre tekniske og praktiske forhold.

Undervisningsministeriet, Personalestyrelsen og Folketinget

Kontakten til politikerne og samarbejdet med embedsværket varetages som hovedregel af FGF. Vi er dog af og til i kontakt med embedsmænd i Undervisningsministeriet og Personalestyrelsen, især i forbindelse med konkrete sager på en medlemsskole. Samarbejdet foregår i en konstruktiv tone.

Tal om Lilleskolerne i 2007

(Tal i parentes angiver aktiviteten i 06)

Udgivelser:

- Skoleposten: 18 (0) numre.
- E-Nyt: 14 (21) numre.
- Bestyrelsesposten: 5 (0) numre.
- LilleskoleNyt: 2 (4) numre.
- Lilleskolen: 1 (0) nummer.
- Lilleskolens Dag: Plakat kreeret af elever på Friskolen Østerlars.
- Diverse: Kursusopslag, Administrations-kalender 07/08, Regnskabsanalyse 2006, Ferieregler 2007, Excel-kalender, løntabeller, overenskomsttekster, tilskudsberegning, lovttekster m.m.
- Hjemmesiden www.lilleskolerne.dk

Kurser m.v.:

- Repræsentantskabsmøder: 1 (1) møde.
- Bestyrelseskurser: 1 (1) Bestyrelsestræf, 2 (2) Intro-møder for nyvalgte bestyrelsesmedlemmer, 2 (0) Regionsmøder
- Ledere, souschefer, sekretærer m.fl.: 1 (1) Ledertræf, 4 (5) Leder møder, 1 (1) Lederkursus: Lærere, pædagoger m.fl.: 1 (1) Specialundervisningstræf, 1 (0) Lilleskolelærertræf
- Tilsynsførende: 1 Orienterings- og debatmøde
- IFV: Lilleskolerne er medlem af Institut for Videreuddannelse, som bl.a. udbyder lederuddannelser og lovpligtig arbejdsmiljøuddannelse.

Overenskomster og aftaler:

- Bestyrelses- og ledelsesansvarsforsikring: 49 (45) skoler er tilsluttet.
- Overenskomst med BUPL for pædagogisk personale: 42 (40) skoler er tilsluttet.
- Overenskomst med HK for administrativt personale: 35 (33) skoler er tilsluttet.
- Overenskomst med SID/KAD for teknisk personale: 23 (23) skoler er tilsluttet.
- KODA-Gramex: Alle medlemsskoler er dækket via kontingentet.
- SKI-abonnement: Alle medlemsskoler har abonnement via kontingentet.

Nye skoler og besøg på skoler:

- Skolebesøg: I 2007 har vi i forskellige anledninger besøgt flere end 30 medlemsskoler
- Nye skoleinitiativer: I 2007 har der været henvendelser fra 2-3 grupper, der er interesseret i at starte ny skole, hvilket er det laveste tal i mange år. Der blev ikke oprettet nye skoler i 2007.
- Nye medlemsskoler: Friskolen Østerlars er indmeldt i foreningen i 2007.

Rådgivning og bistand – ansættelsessager:

- I 2007 har foreningen ydet bistand i ca. 25 større (fratræden) sager vedrørende ansættelsesforhold, samt rådgivet i en række mindre sager. Lilleskolerne rådgiver og bistår i personalesager, herunder ansættelsesretlige spørgsmål. Disse sager fylder meget på skolerne og i vores arbejde; men i antal udgør de kun en lille del af de henvendelser og anmodninger om hjælp, som sekretariatet modtager.

Møder:

- Møder med skoler: 56 (48) møder.
- Bestyrelsen: 9 (10) møder.
- Udvalg og kurser i tilknytning til bestyrelsens arbejde: 14 (11) møder.
- Lilleskolefestivalen: 4 (0) møder.
- Lilleskolelærerne udvalg (afløser for Kreds 2 og LBK): 1 (2) møde.
- Frie Grundskolers Fællesråd: 8 (8) møder.
- Institut For Videreuddannelse: 2 (1) bestyrelsesmøder.
- Sekretariatssamarbejdet m.m. i tilknytning til FGF: 6 (8) møder.
- Kursussamarbejdet for frie skoler: 0 (1) møder.
- Kurser for sekretariatets medarbejdere: 2.
- Diverse møder, konferencer, receptioner m.v.: 20 (34) møder.

Internationalt:

- Lilleskolerne udveksler nyhedsbreve med BFAS, Landsorganisationen for alternative skoler i Tyskland.
- Lilleskolerne deltager via FGF i ECNAIS – et europæisk samarbejde for skoleforeninger.

Årsregnskab 2007 for Lilleskolerne

Resultatopgørelse
1. jan. - 31. dec. 07

	2007	2006
	Kr.	t. kr.
Kontingenter	1.944.039	1.946
Tilskud fra Tips og Lotto midlerne	103.137	105
Administrationsbidrag, LBK	0	16
Tilskud til kursusvirksomhed	50.210	49
Andre indtægter	21.426	27
Indtægter i alt	2.118.812	2.143
Personaleomkostninger	966.516	943
Møder og rejser	171.489	147
Kurser og information	248.189	94
Bidrag til Blad og Kursus, LBK	5.851	22
Administration	538.741	511
Husleje, el og varme	152.031	148
Hensat til Organisationsfonden		60
Udgifter i alt	2.071.115	1.925
Resultat før finansielle poster	47.697	218
Finansielle indtægter	185.839	82
Realiserede kursgevinster, obligationer	- 16.809	- 14
Urealiserede kursgevinster, obligationer	- 164.292	12
Renter overført til særlig henlæggelser	- 8.224	- 6
Årets resultat	44.211	292
Forslag til resultatdisponering: Overført til næste år	44.211	

Balance pr. 31. dec. 07

PASSIVER	2007	2006
	Kr.	t. kr.
Egenkapital primo	1.025.893	734
Overført af årets resultat	44.211	292
Egenkapital	1.070.104	1.026
Nyt fra Frie Skoler	0	50
Musik- og teaterfestival	0	20
"Den særlige henlæggelse"	282.341	274
Hensatte forpligtelser	282.341	344
Forudbetalinger	106.000	175
Anden gæld	127.731	125
Feriepengeforpligtelse	105.025	103
Kortfristede gældsforpligtelser	338.756	403
Passiver	1.691.201	1.773

AKTIVER	2007	2006
	Kr.	t. kr.
Andelsbevis (EDB Brugsen)	5.500	6
Andelsbevis (Fælleskassen)	1.000	1
Huslejedepositum	49.675	50
Værdipapirer	1.320.031	1.233
Finansielle anlægsaktiver	1.376.206	1.289
Anlægsaktiver	1.376.206	1.289
Mellemregning, LBK	0	19
Andre tilgodehavender	193.912	114
Periodeafgrænsningsposter	7.808	8
Tilgodehavender	201.720	141
Likvide beholdninger	113.275	342
Omsætningsaktiver	314.995	483
Aktiver	1.691.201	1.773

Lilleskolernes Profil

Dannelse

- Skolen for barndommen - En rig barndom med leg, venskaber og oplevelser er et mål i sig selv og "grundstoffer" i børns dannelse.
- Skolen for livet - Børnene opdrages til livsduelige mennesker, der udviser mod, respekt, ærlighed samt dømm- og handlekraft.
- Skolen for samfundet - Børnene opdrages til at være aktive medborgere i et demokrati, der hviler på grundlæggende menneskeretigheder.
- Skolen for verden - Skolen forbereder børnene til en globaliseret verden med forskellige kulturer og komplicerede samspil mellem natur og samfund.

Skolekultur

- Lilleskolens kultur bygger på levende fællesskaber forankret i ansvar for fælles opgaver, medbestemmelse, mangfoldighed, frihed til at ytre sig og pligten til at lytte til andre.
- Lilleskolens dagligdag kendes på nærhed, gensidig respekt, rummelighed, venskab og ligeværd.
- Lilleskolen møder forældrene i et tillidsfuldt og forpligtende samarbejde om ansvaret for barnets undervisning og opdragelse.
- Lilleskolens elever, medarbejdere og forældre er aktive deltagere i skolens liv og udvikling.
- Lilleskolen kendes på, at der er kort vej fra ide og problem til initiativ og handling.

Læring

- Lilleskolens undervisning og skolekultur sigter på såvel barnets faglige og personlige udvikling som barnets sociale dannelse.
- I lilleskolens undervisning er dialog, samarbejde og viden grundlaget for udvikling af tanken, kreativiteten og argumentet.
- I lilleskolens undervisning er børnene undersøgende; de eksperimenterer, filosoferer, bruger deres fantasi og søger forklaringer og sammenhænge.
- I lilleskolens undervisning er førstehåndsoplevelser, både i og uden for skolen, af stor betydning. Kroppen og sanserne bliver udfordret; det gør indtryk, og fremmer børnenes virkelyst og fordybelse.
- Lilleskolens undervisning og skolekultur styrker og udvikler børnenes evne til at være skabende i skrift og tale, i musik og billeder, i bevægelse og teater.

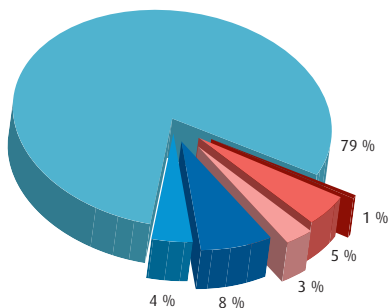
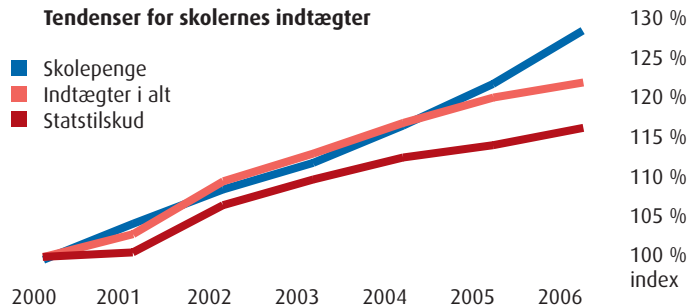

Skolernes årsregnskab 2006

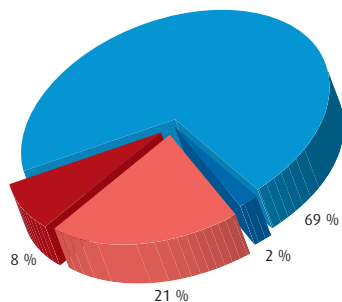

Gennemsnit pr. elev
for medlemsskolerne

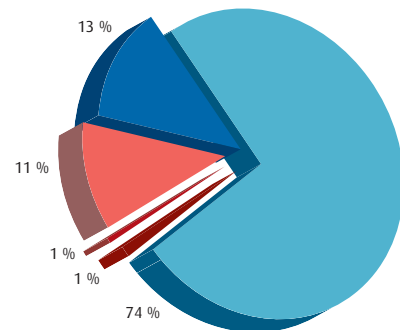
Tendenser for skolernes indtægter

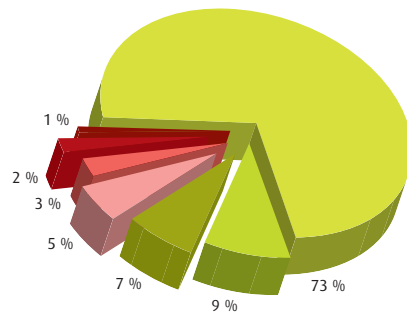
Statstilskud	kr/elev	%
Driftstilskud	38.064	79
Bygningstilskud	1.983	4
SFO-tilskud	3.603	8
Specialundervisning	1.399	3
Svært handicappede	2.318	5
Statstilskud i øvrigt	249	1
I alt	47.679	100

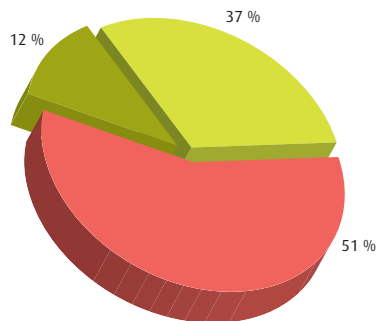
Indtægter	kr/elev	%
Statstilskud	47.679	69
Tilskud fra fordelingsudvalg	1.305	2
Skolepenge	14.182	21
Andre indtægter	5.819	8
I alt	68.985	100

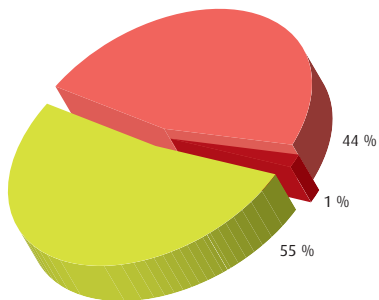
Undervisningsudgifter	kr/elev	%
Løn undervisning	38.023	74
Løn SFO	6.566	13
Undervisningsudg	5.694	11
Omkostninger SFO	400	1
Afskrivninger	432	1
I alt	51.115	100

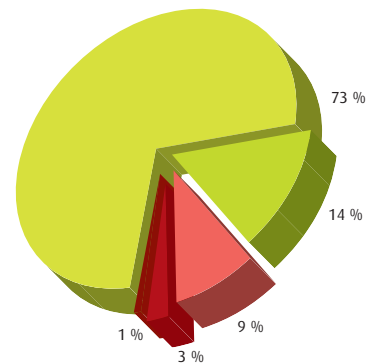
Analyse af udgifter	kr/elev	%
Lønninger i alt	50.827	73
Undervisning og SFO	6.094	9
Ejendomsdrift	4.793	7
Administration	3.447	5
Finansielle udgf	1.780	3
Afskrivninger	1.588	2
Resultat	456	1
I alt	68.985	100

Ejendomsudgifter	kr/elev	%
Omkost. ejendom	4.793	51
Løn rengøring m.v.	3.520	37
Afskrivning	1.099	12
I alt	9.412	100

Administrationsudgifter	kr/elev	%
Adm.udgifter	3.447	55
Løn adm.	2.718	44
Afskrivning	50	1
I alt	6.215	100

Udgifter	Kr/elev	%
Undervisning	51.122	73
Ejendomsdrift	9.412	14
Administration m.v.	6.215	9
Finansielle udgifter	1.780	3
Resultat	456	1
I alt	68.985	100

Medlemsskoler 2008

Nummeret ved skolen henviser til kort på side 2

1) Albertslund Lille Skole
1967, bh.-7., elever 130
Herstedøster Skolevej 28,
2620 Albertslund, Tlf.: 4345 1230
info@als-lilleskole.dk
www.albertslundlilleskole.dk

2) Amager Lille Skole
1968, bh.-9., elever 204
Rodosvej 47, 2300 København S
Tlf.: 3259 1390, fax: 3259 1394
info@amagerlilleskole.dk
www.amagerlilleskole.dk

3) Bagsværd Friskole
1957, bh.-9., elever 173
Skovalleen 6, 2880 Bagsværd
Tlf.: 4498 4335
Fax: 4498 4634
www.bagsvaerdfriskole.dk

4) Ballerup Ny Skole
1973, bh.-10., elever 132
Tvendagervej 4, 2750 Ballerup
Tlf.: 4465 6795, fax: 4465 6715
bns@vip.cybercity.dk
www.ballerupnyskole.dk

5) Brovandeskolen
1977, bh.-9., elever 163
Nedre Mosevej 100, 9990 Skagen
Tlf.: 9844 4884, fax: 9844 5884
Brovandeskolen@brovandeskolen.dk
www.brovandeskolen.dk

6) Byens Skole
1971, bh./10., elever 270
Hoffdingsvej 75, 2500 Valby
Tlf.: 3616 7746, fax: 3616 0093
byens@byens-skole.dk
www.byens-skole.dk

7) Børnenes Friskole
1983, bh.-9., elever 174
Næringen 98, 8240 Risskov
Tlf.: 8610 9545, fax: 8610 9541
kontoret@boernesfriskole.dk
www.boernesfriskole.dk

8) Børneuniversitetet
1995, bh.-9., elever 201
Valdemarsgade 14, 1665 København V
Tlf.: 3325 3405, fax: 3325 3542
borneuni.adm@borneuni.dk
www.borneuni.dk

9) Den Alternative Skole
1981, 8.-10., elever 106
Rønnekrogen 1, 3400 Hillerød
Tlf.: 4826 8697, fax: 4826 8693
das-adm@mail.tele.dk
www.das-fgsk.dk

10) Den Lille Skole
1949, bh.-7., elever 167
Gammelmosevej 228, 2800 Lyngby
Tlf.: 4498 3926, fax: 4498 8982
dls@denlilleskole.dk
www.denlilleskole.dk

11) Den Lille Skole i København
1968, bh.-6., elever 103
Lindholmsvej 18, 2700 Brønshøj
Tlf.: 3860 1616
Fax: 3860 5560
www.lilleskolen-kbh.dk

12) Esrom Kost- og Friskole
1988, bh.-10., elever 52
Esrom Hovedgade 18, 3230 Græsted
Tlf.: 4839 0950, fax: 4839 0957
Esrom-kost-og-friskole@mail.dk
www.Esrom-kost-og-Friskole.dk

13) Falsters Lilleskole
1973, bh.-10., elever 60
Hegnetvej 2, 4800 Nykøbing F
Tlf.: 5486 0664, fax: 5486 0464
falsters.lilleskole@get2net.dk.
www.falsters-lillesk.dk

14) Freinetskolen
1976, bh.-9., elever 201
Valby Langgade 117, 2500 Valby
Tlf.: 3646 8516, fax: 3646 8510
freinetadm@mail.tele.dk
www.freinetskolen.dk

15) Friskolen i Viborg
1971, bh.-10., elever 129
Rødevej 3, bygn. 106, 8800 Viborg
Tlf.: 8662 0042, fax: 8662 7822
friskolen-viborg@folk.dk
www.friskolen-viborg.dk

16) Galten Friskole
1972, bh.-9., elever 32
Skjorringvej 25, 8464 Galten
Tlf.: 8694 3073, fax: 8694 3073
gf@galten-friskole.dk
www.galten-friskole.dk

17) Gribskov Skole
1967, bh.-7., elever 76
Ny Mårumvej 302, 3200 Helsingør
Tlf.: 4879 5343, fax: 4879 5342
Susanne.Borup@gribskov-skole.dk
www.gribskov-skole.dk

18) Gudenåskolen
1976, bh.-9., elever 148
Brunhøjvej 9, 8680 Ry
Tlf.: 8689 1759, fax: 8689 0860
gudenaaskolen@gudenaaskolen.dk
www.gudenaaskolen.dk

19) Halsnæs Lilleskole
2001, bh.-7., elever 43
Hågendrupvej 6, Torup,
3390 Hundested, Tlf.: 2345 5460,
post@halsnaesskolen.dk
www.halsnaesskolen.dk

20) Hareskovens Lilleskole
1965, bh.-7., elever 133
Skovbovænget 124, 2750 Ballerup
Tlf.: 4498 8210, fax: 4498 0053
lotte.steensen@skolekom.dk
www.hareskovens-lilleskole.dk

21) Haslev Privatskole
1974, bh.-9., elever 173
Bråbyvej 45, 4690 Haslev
Tlf.: 5631 2969, fax: 5631 2966
Post@haslevprivatskole.dk
www.haslevprivatskole.dk

22) Havregården Lille Kost- og Dagskole
1970, 5.-10., elever 46
Havregårdsvej 24, 3250 Gilleleje
Tlf.: 4831 8407, fax: 4831 9316
havregaard@post.tele.dk
www.havregaarden.dk

23) Helsingør Lille Skole
1962, bh.-10., elever 209
Fredericiavej 1, 3000 Helsingør
Tlf.: 4921 0203, fax: 4926 0249
helsingoer.lille.skole@mail.dk
www.lilleskolen.dk

24) Hillerød Lille Skole
1966, bh.-7., elever 123
Brødeskovvej 3, 3400 Hillerød
Tlf.: 4826 6586, fax: 4824 9729
kontoret@hillerod-lilleskole.dk
www.hillerod-lilleskole.dk

25) Holbæk Lille Skole
1981, bh.-10., elever 182
Stenusvej 22 A, 4300 Holbæk
Tlf.: 5945 0045, fax: 5945 0041
lilleskole@hls.dk
www.hls.dk

26) Humlebæk Lille Skole
1967, bh.-9., elever 171
Boserupvej 101, 3050 Humlebæk
Tlf.: 4919 1029, fax: 4919 3072
humlebaek@lilleskoler.dk
www.humlebaeklilleskole.dk

27) Hundige Lille Skole
1968, bh.-10., elever 216
Hundige Bygade 10, 2670 Greve
Tlf.: 4397 4300, fax: 4397 4319
kontor@hundige-ls.dk
www.hundige-ls.dk

28) Højbo Friskole
1976, bh.-9., elever 129
Kalundborg 49, 4591 Føllenslev
Tlf.: 5929 1438
hoejbo@hoejbo-friskole.dk
www.hoejbo-friskole.dk

29) Hørsholm Lille Skole
1970, bh.-9., elever 186
Højskolevej 11, 2960 Rungsted Kyst
Tlf.: 4586 2232, fax: 4586 2219
hls.a@skolekom.dk
www.hlsk.dk

30) Køge Lille Skole
1968, bh.-10., elever 160
Egojvej 130, 4600 Køge
Tlf.: 5665 0504, fax: 5663 0577
klis@klis.dk
www.klis.dk

31) Lilleskolen i Odense
1974, bh.-9., elever 176
Blåbærvej 43, 5260 Odense S
Tlf.: 6613 2028, fax: 6617 9699
lilleskolen.odense@teliamail.dk
www.lilleskolen-odense.dk

32) Norddjurs Friskole
1982, bh.-9., elever 184
Lergravsvej 4, 8500 Grenå
Tlf.: 8630 9565, fax: 8758 1539
john.flyvholm1@norddjurs-friskole.dk
www.norddjurs-friskole.dk

33) Næstved Fri Skole
1998 bh.-10., elever 86
Havrebjergvej 3 Rislev, 4700 Næstved
Tlf.: 5570 1054
nfskole@vip.cybercity.dk
www.naestved-fri-skole.dk

34) Nørrebro Lille Skole
1976 bh.-9., elever 183
Prinsesse Charlottesgade 34-36,
2200 Kbh. N, Tlf.: 3535 4501
lilleskole@mail.tele.dk
www.norrebro-lilleskole.dk

35) Onsbjerg Lille Skole
2002 bh.-7., elever 30
Stadionsvej 4, 8305 Samsø
Tlf.: 8659 6979
info@onsbjerglilleskole.dk
www.onsbjerglilleskole.dk

36) Randers Lille Skole
1970 bh.-10., elever 182
Tøjhushavevej 28, 8900 Randers
Tlf.: 8642 2010, fax: 8641 2131
rls@randerslilleskole.dk
www.randerslilleskole.dk

37) Reventlow Lille Skole
1999 bh.-9., elever 62
Torebyvej 7, 4920 Sollested
Tlf.: 54616626
reventlow_lille.skole@adr.dk

38) Roskilde Lille Skole
1964 bh.-10., elever 253
Gundsøllevej 50, 4000 Roskilde
Tlf.: 4678 7238, fax: 4678 7501
rls.lilleskole@rls.dk
www.rls.dk

39) Rudersdal Lilleskole
1987 bh.-9., elever 64
Vejlesøvej 40B, 2840 Holte
Tlf.: 4542 5887
kontor@rudersdal-lilleskole.dk
www.rudersdal-lilleskole.dk

40) Rynkeby Lilleskole
1976 bh.-9., elever 46
Kirkevej 5, 5350 Rynkeby
Tlf.: 6539 1505, fax: 6539 1505
info@rynkeby-lilleskole.dk
www.rynkeby-lilleskole.dk

41) Ryparken Lille Skole
1970 bh.-7., elever 139
Gartnerivej 3, 2100 København Ø
Tlf.: 3929 6639, fax: 3929 6639
kontor@ryparken-lille-skole.dk
www.ryparken-lille-skole.dk

42) Rørvig Friskole
1968 bh.-10., elever 158
Søndervangsvej 43, 4581 Rørvig
Tlf.: 5991 8337, fax: 5991 8882
roervig.friskole@skolekom.dk
www.roervig-friskole.dk

43) Sdr. Jernløse Lilleskole
1998 bh.-7., elever 122
Sdr. Jernløsevej 51, 4420 Regstrup
Tlf.: 5918 3259, fax: 5918 3254
sdr.jernloselilleskole@get2net.dk
www.sj-lilleskole.dk

44) Skolen på Slotsvænget
1985 bh.-10., elever 48
Slotsvænget 61, 3480 Fredensborg
Tlf.: 4847 6777, fax: 4847 6779
skolen@slotsvaenget.dk
www.slotsvaenget.dk

45) Sorø Friskole
1998 bh.-7., elever 34
Løvegårdsvej 2, 4180 Sorø
Tlf.: 5782 2959
soroe-friskole@mail.tele.dk
www.soroe-friskole.dk

46) Syddjurs Friskole
1980 bh.-9., elever 139
Molsvej 80B, 8410 Ronde
Tlf.: 8636 5252
kontoret@syddjursfriskole.dk
www.syddjursfriskole.dk

47) Trekronergade Freinetskole
1979 bh.-9., elever 173
Trekronergade 46, 1., 2500 Valby
Tlf.: 3617 3162, fax: 3646 0278
kontor@trekroner-freinet.dk
www.trekroner-freinet.dk

48) Ørestad Friskole
2005, bh.-1., elever 41
Nordre Digevej 6, 2300 København S
Tlf.: 3312 8181
info@orestad-friskole.dk
www.orestad-friskole.dk

49) Østerbro Lilleskole
1970 bh.-7., elever 134
Sionsgade 5 A, 2100 Kbh. Ø
Tlf.: 3929 7114, fax: 3929 7114
kontoret@oesterbrolilleskole.dk
www.oesterbrolilleskole.dk

50) Østerlars Friskole
1964 bh.-9., elever 120
Nybrovej 42, 3760 Gudhjem
Tlf. 56498280, fax 56498280
friskolen@f-oe.dk
www.friskolen-oesterlars.dk

51) Ålborg Friskole
1981 bh.-10., elever 178
Sohngårdsholmsvej 47, 9000 Ålborg
Tlf.: 9814 7033, fax: 9814 6133
aalborg.friskole@aalborg-friskole.dk
www.aalborg-friskole.dk

52) Århus Friskole
1952 bh.-9., elever 176
Søholmsvej 13, 8260 Viby J
Tlf.: 8628 3354, fax: 8628 3354
kontor@aarhus-friskole.dk
www.aarhus-friskole.dk

Lilleskolerne

en sammenslutning af frie grundskoler

Ny Kongensgade 10, 1
1472 København K

Telefon 3330 7920

Telefax 7020 2643

post@lilleskolerne.dk

www.lilleskolerne.dk